

Tautieši Īrijā balso par Eiropas parlamenta deputātu kandidātiem

Reinis Pētersons ar dēlu Jāni todien bija ieradušies Dublinā uz grāmatas “Pētersoni Īrijā” atklāšanas sarīkojumu. Laikus nokārtojusi balsošanas procedūras nianšes. Reinis ar dzīvesbiedri Inesi savu pilsoņa pienākumu izpildīja Īrijas vēlēšanu iecirknī Latvijas vēstniecības namā // Foto: baltic-ireland.ie

Savu balsi nodod Inguna Mīze, žurnāliste un 5. novada TV sižetu autore. Todien Inguna arī vadīja grāmatas “Pētersoni Īrijā” atklāšanas sarīkojumu Latvijas vēstniecības telpās // Foto: baltic-ireland.ie

Par EP vēlēšanām vairāk lasiet 3. lpp.

Numura tēma –
latvieši Īrijā

1. – 10. lpp.

Vaira Viķe-
Freiberģa par
Latvijas
aktuālitātēm

3. lpp.

“Nu, dulls bija
tas laiks!”

par aizv. gs.
90. gadiem
Latvijā

6. lpp.

Numura
intervijā
Dr. Uģis
Gruntmanis

7. – 8. lpp.

Latviešu
jaunieši tiksies
Latgalē

11. lpp.

Iznākusi
grāmata
“Latvieši
Gērnzijā”

11. lpp.

Kultūrvēsturiskas nozīmes sarīkojums Dublinā

Autore Sandra Bondarevskā pasniedz pirmo grāmatas eksemplāru Latvijas vēstniekam Īrijā Jānim Silim // Foto: Ligita Kovtuna

Visu gadagājumu tautiešu pulks Latvijas vēstniecībā Dublinā nenoguruši sekoja līdz grāmatas atvēršanas sarīkojuma gaitai // Foto: Ligita Kovtuna

25. maijā, tai pašā dienā, kad balsojam par saviem kandidātiem Eiropas parlamentam, Latvijas vēstniecības Īrijā telpās Dublinā notika tik plaši apmeklēts sarīkojums, ka visi, kas tajā vēlējās piedalīties, mūsu valsts pārstāvības namā nevarēja satīpt. Iemesls – Īrijā mītošās rakstnieces un žurnālistes Sandras Bondarevskas ilgu gadu gaitā tapušā kultūrvēsturiskā darba, grāmatas “Pētersoni Īrijā” atvēršana. Šī grāmata ir daudz vairāk nekā vien autores un viņas palīgu un domubiedru cītīga un pašizliedzīga darba rezultāts, – tā ir apliecinājums tam, ka latvieši, kas devušies prom no Latvijas pirmām kārtām ekonomisku motīvu vadīti, nepaliek vien naudas pelnītāji zemē, kas kādubrīd ir labklājī-

gāka par pašu dzimteni. Latviešiem ir svarīgi izzināt savas mītnes zemes vēsturisko saistību ar tautiešiem Latvijā, meklēt saknes, pavedienus, kas saista gadsimtus, notikumus, personības ar šodien. Šajā un turpmākajos mūsu laikraksta numuros skatiet un lasiet par šo grāmatas atvēršanas sarīkojumu un Dublinā satiktajiem cilvēkiem. Šis sarīkojums bija kaut kas vairāk par vienkārši diasporas tautiešu tikšanos vai svinēšanu – tas bija nozīmīgs notikums ar kultūrvēsturisku saturu. Atliek vien vēlēties un novēlēt, lai grāmatai “Pētersoni Īrijā” labs ceļavējš pie lasītājiem un lai tā sniedz iedvesmu tautiešiem visur pasaulē!

Fotoreportāža 10. lpp.

LATVISKO NORIŠU KALENDĀRS

27.-28. MAIJS
STRAUMĒNI

Bērnu un jauniešu svētki
PUKŪ BĒRNI
2019

CATTHORPE MANOR, LILBOURNE LN, CATTHORPE,
LUTTERWORTH LE17 6DF

29. MAIJS

Latviešu evaņģēliski luteriskās baznīcas Vācijas apgabala gadskārtējā mācītāju un draudžu darbinieku konference

No 29. maija līdz 2. jūnijam Freiburgā, Daugavas Vanagu Vācijā namā, kas vienlaikus ir arī Latviešu kultūras centrs Bērzainē (*Leinhaldenweg 28, 79104 Freiburg im Breisgau*), notiks Latviešu evaņģēliski luteriskās baznīcas Vācijas apgabala gadskārtējā mācītāju un draudžu darbinieku

konference – Kristība nav tikai ūdens vien.

Konferences gaitā 30. maijā paredzēta LELBāl goda krusta pasniegšana Prof. Dr. V. Herlem (*W. Härle*).

Mīļi aicinām visus latviešus no tuvākas un tālākas apkārtnes uz konferences noslēguma dievkalpojumu svētdien, 2. jūnijā, plkst. 10. Kalpos LELBāl Archibīskape Lauma Zuševica un Vācijas apgabala garīdznieki.

1. JŪNIJS

Pasaku stunda bērniem
Malmē, Zviedrijā

Adrese: Vāstra Hamnen bibliotēka, *Mastgränd 4, 21177, Malmö*.
Laiks: sestdienās no plkst. 11 līdz 12 (1. jūnijā, 24. augustā, 28. septembrī, 26. oktobrī, 7. decembrī).

Pavasariņš sveiciens visām ģimenēm ar vēlmi vairāk laika veltīt lasīšanai kopā ar saviem bērniem latviski!

Dienvidzviedrijas Latviešu biedrība aizsāk jaunu nodarbību ciklu un laipni aicina vecākus ar bērniem (2 – 5 gadi, bet vecākie brāļi un māsas arī var pievienoties) uz "Pasaku stundu" latviešu valodā.

Lasīsim grāmatas, paskatīsimies latviešu multfilmus un visi kopā jauki pasēdēsim.

Pasākums DLB biedriem bez maksas, pārējiem – 50 kr par ģimeni (samaksa uz vietas ar SWISH).

P.S. Lūgums paņemt līdzi savu mīļāko grāmatu!

Tiekamies!

1. JŪNIJS

Pianista Vladimira Hohlova
pateicības koncerts

Adrese: *Point Brittany Club-house telpās, Tudor Room. 5101 Brittany Dr., St. Petersburg FL 33715*. **Laiks:** plkst. 15

Muzicēs un dalīsies atmiņās V. Hohlovs – pianists un bijušais kora diriģents.

Klausītāji pēc priekšnesuma kopā ar pianistu varēs baudīt pa glāzei vīna un nelielas uzkodas.

Sarīkojuma viesiem būs dota iespēja publiski novēlēt Dacei un Vladimiram to, ko katrs personīgi vēlas viņiem novēlēt, vai par ko vēlas viņiem pateikt paldies.

Lūgums katram viesim vai ģimenītei paņemt līdzi nelielu, simbolisku dāvanīņu, ko varēsiet viņiem pasniegt kopā ar saviem vēlējumiem pasākuma beigū daļā.

Pie vārtiem dežurantam sakiet, ka brauciet uz: "Latvian event".
Ieeja bez maksas.

Kalendārs tapis sadarbībā ar
latviešiem.com

Š.g. 1. jūnijā pl. 17.00

BYGNINGEN

Ved Anlaegget 14B, 7100 Vejle

Latviešu-dāņu biedrības jauktā kora Rietumvējš
un Berlīnes Latviešu kora

Koncerts

"Sauls svētki"

PROGRAMMĀ - tautā mīļētas latviešu saules dziesmas

DIRIGENTES - Zalina Višņakova (Vejle) un Anete Graudiņa (Berlīne)

KONCERTMEISTARE - Ilze Gidinceanu (Esbjerga)

SOLISTI - Baiba Bite (Talsi, Latvija), Zalina Višņakova un Lolita Lipšāne (Vejle)

IEEJA BRĪVA

Jauno talantu festivāls
MAZĀ ZVAIGZNE

2. jūnijā, plkst. 12.00 Straumēnos

Laipni lūgti pieteikties visi interesenti
vecumā no 4-14 gadiem.

Uzvarētājam pārsteiguma balva!

Pieteikumus sūtīt uz e-pastu mazazvaigzne19@gmail.com
Tālrunis uzziņām 07565470588

Ziemeļīrijas latviešu bērnu nedēļas nogales skola

Ziluks
ielūdz
uz savu
gadu
dzimšanas
dienas svinībām
1. jūnijā plkst. 11:00

Ciemos gaidām Īrijas bērnu pašdarbības kopas un skolas. Savus bijušos skolotājus un skolēnus. Skolas draugus – atbalstītājus.

Pieteikšanās, kā arī sīkāka informācija rakstot uz skolas e-pastu:
ziluks2014@gmail.com

1. jūnijā
plkst. 17.00

Kopkoncerts
**DZEGUZĪTE
un draugi**

Elizabete
Foigta-Krūmiņa
Īrija

Štutgartes
Dzintariņi, Vācija

Mazās dzērves
Luksemburga

Ev. Martinskirche
Eckartstr.2
70191 Stuttgart

Do re mi
Vācija

Ieeja:
5€

SAIME

Sabiedrības integrācijas
fonda

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

SPILGTS CITĀTS

Progresam tieslietu sistēmā jābūt ātrākam

Latvijas Avīze iztaujāja eksprezidenti Vairu Viķi-Freibergu par dažādiem jautājumiem. Viens bija par tā dēvēto Damokla zobenu, kas karājas pār dažām ierēdņu galvām. Un, ja dzīvojam tiesiskā valstī, tad šim draudīgajam ierocim drīz būtu jākrit. Šāds apgalvojums tika izteikts pirms 12 gadiem 2007. gada jūnijā. Vai tad ir kritis?

Tas nav noticis tā, kā es cerēju. Bet tomēr ir vērojami uzlabojumi. Diemžēl attīstība pozitīvā virzienā notiek lēnām. Pieņemšanā pēc 4. maija svinīgās Saeimas sēdes vaicāju ģenerālprokuroram Ērikam Kalnmeieram, vai tiešām prokuroram ir ilgošai jālasa daudzos sējumos ietverta apsūdzība, vai to nav iespējams izdarīt vienkāršākā veidā, tā, lai netiktu vilcināts tiesas process.

Tas ir prātam neapmierams absurds! Ģenerālprokurors man atbildēja, ka tāda

esot tradīcija, un, lai to mainītu, vajagot politisko gribu. Vai tad ģenerālprokurors nevar vērsties pie politiķiem un izskaidrot, ka tieslietu sistēma nefunkcionē tā, kā būtu nepieciešams? Prokurori, būdami sistēmas profesionāļi, varētu nākt ar ieteikumiem. Būdamā Valsts prezidente, es ļoti sekoju līdz situācijai tieslietu sistēmā, jo tika saņemta ne viena vien sūdzība no mūsu nākotnes partneriem, kuri pauda šaubas, vai Latvijas tieslietu sistēma ir tāda līmenī, kādai tai vajadzētu būt, lai kļūtu par Eiropas Savienības un NATO dalībvalsti. Progresam jābūt ātrākam.

Vairai Viķei-Freibergai tika jautāts, vai viņa nav kļūdušies, savas prezidentūras laikā neļaujot izsludināt likumu par čekas maisu atvēršanu? Tagad redzam kartītes, ziņotāju vārdus, bijušie aģenti tiek iztaujāti. Daļa sabiedrības teic, ka viss par veltu, vajadzēja to darīt jau agrāk...

Tas, kas tagad ir noticis, parāda un pierāda, ka Latvijā nav notikusi īsta lustrācija. Plika kartīšu publicēšana bez nopietnas izvērtēšanas un izskaidrojuma, kā čeka darbojās, neko nedod. (...) Vēl sliktāk ir tas, ka pēc čekas ziņotāju uzvārdu publicēšanas daudziem ir attieksme, ka, lūk, tolaik jau daudzi tā darīja, un tas jau nekas nav, es jau neko ļaunu negribēju, nevienam nagus nemaucu. Bet starp viņiem bija arī nagu maucēji. Tādējādi tā sistēma tiek degradēta. (...) Mums jāskatās nākotnē un jādomā par tiem cilvēkiem, kas dzimuši un auguši brīvībā: lai Dievs dod, ka viņiem nekad savā dzīvē nav jāskaras ar tādu izvēli.

LU rektors Indriķis Muižnieks

tūros Baltijas valstu un Vācijas sadarbības un drošības jautājumus, kā arī Eiropas Savienības, NATO un Eiropas Padomes aktuālo darbārtību. Baltijas valstis un Vācija īpašu uzmanību pievērša drošības situācijai Ukrainā un vienojās, ka Krievijas rīcība joprojām sarežģī iespējama risinājuma panākšanu. Kā īpaši satraucošu amatpersonas izcēla Krievijas piedāvājumu iegūt Krievijas pilsonību Donbasā dzīvojošajiem ukraiņiem. Latvijas ārlietu ministrs norādīja, ka šajā jautājumā jābūt skaidrai un vienotai ES pieejai, par ko ir sagaidāmas diskusijas nākamajā ES Ārlietu padomē.

Krievijā prezentē žurnāla speciālizlaidumu par Latvijas literatūru

22. maijā Krievijas Ārzemju literatūras bibliotēkā notika žurnāla Ārzemju literatūra latviešu rakstniekiem veltīta numura prezentācija, kurā piedalījās Latvijas Republikas vēstnieks Krievijas Federācijā Māris Riekstiņš, žurnāla galvenais redaktors Aleksandrs Livergants un redaktore Milda Sokolova, bibliotēkas vadība, kā arī rakstnieks Leonīds Kotovičs un aktieris Vjačeslavs Gluškovs.

(Turpinājums 4. lpp.)

Eiropas Parlamenta vēlēšanās uzvar Jaunā vienotība

Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanās vislielāko vēlēšanu atbalstu – 26,24% – saņēmusi Jaunā Vienotība, liecina Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) publicētie provizorisks EP vēlēšanu rezultāti. Otrajā vietā pēc balsu skaita ierindojas Saskaņa, par kurā balsis atdevuši 17,45% vēlētajū, bet par nacionālo apvienību Visu Latvija! Tēvzemei un brīvībai/LNNK (VL/TB/LNNK) – 16,4% vēlētajū. Apvienību Attīstībai/Par! (AP) atbalstījuši 12,42% vēlētajū, bet partiju Latvijas Krievu savienība (LKS) – 6,24% balsstiešīgo. Attiecīgi JV, Saskaņa un VL/TB/LNNK iegūst pa diviem mandātiem EP, bet AP un LKS – pa vienam. Zaļo un Zemnieku savienība saņēma 5,34%, tuvu 5% robežai ir arī Latvijas Reģionu apvienība un Jaunā konservatīvā partija, taču šīs partijas mandātus EP neiegūs.

Līdz ar to EP ir ievēlēts Valdis Dombrovskis (JV), Sandra Kalniete (JV), Nils Ušakovs (S), Andris Ameriks (GKR/S), Roberts Zile (VL/TB/LNNK), Dace Melbārde (VL/TB/LNNK), Ivars Ījabs (AP) un Tatjana Ždanoka (LKS).

103 gadus vecā Jūlija Bergmanis vēlē Eiroparlamentu

103 gadus vecā Jūlija Bergmanis, kuŗa pēc ilgiem gadiem trimdā šopavas ar atgriezās Latvijā, nokārtojusi Latvijas pilsonību un saņēmusi pasi. Viņa piedalījās Eiropas parlamenta vēlēšanās.

Jūlija Bergmanis

“21. maijā manai tantei Jūlijai Bergmanis bija 103. dzimšanas diena. Labākā dāvana viņai – Latvijas pilsonība un pase. To viņa izmantoja arī Eiropas Parlamenta vēlēšanās,” sociālajā tīklā Facebook ziņoja viņas brāļadēls Jānis Žugovs.

103 gadus vecā kundze šā gada aprīlī atgriezās Latvijā pēc 75 svešumā pavadītiem gadiem. Jūlija, tolaik jauna grāmatvede Abrenē, pēc pieredzētājam deportācijām no Latvijas aizbēga kara laikā. Sākumā viņa devās bēgļu gaitās krustu šķērsu pa Latviju, līdz bēgļu sasēdināja kuģi un aizveda uz Gotenhāfenu (Polijas pilsēta Gdīnu, kas no 1939. līdz 1945. gadam bija Vācijas sastāvā). Vācijā iekļūt vairs neizdevās, tāpēc devās uz Dāniju. Tad no Dānijas uz Zviedriju. Bet no Zviedrijas – jau kopā ar topošo vīru – uz Ameriku. Talajā ceļā uz ASV viņi devās kopā ar vēl aptuveni 100 likteņa biedriem ar

pārbūvētu zvejas laivu no Zviedrijas uz Ameriku, un šis bistamais brauciens bija 25 dienas ilgs.

Valsts prezidenta amatam izvirzītie kandidāti atbilst likumam

Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija 22. maijā sagatavoja ziņojumu Saeimai, ka Valsts prezidenta amatam izvirzītie kandidāti atbilst Valsts prezidenta ievēlēšanas likuma noteikumiem. Ziņojums sagatavots, ņemot vērā Satversmes aizsardzības biroja, Ģenerālprokuratūras, Valsts ieņēmumu dienesta, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Iekšlietu ministrijas Informācijas centra, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes sniegto informāciju.

Valsts prezidenta amatam Saeimas deputāti izvirzījuši Egilu Levitu, Juri Jansonu un Didzi Šmitu. Saskaņā ar Valsts prezidenta ievēlēšanas likumu Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija pārbauda, vai kandidātūras atbilst likuma prasībām. Saeimas ārkārtas sēde, kurā notiks Valsts prezidenta vēlēšanas, sasaukta 29. maijā.

Ko domāja prezidenta amata kandidāti?

Ja parlaments nolemj, ka Valsts prezidents jāvēl tautai, un ieraksta to Satversmē, tad prezidenta amata kandidāts Egils Levits to būtu gatavs atbalstīt. Diskusijā raidījumā “Krustpunktā” prezidenta amata kandidāti Levits, tiesībsargs Juris Jansons un Saeimas deputāts Didzis Šmits (KPV LV) pauda savu viedokli par šo un daudziem citiem jautājumiem.

Īsumā. •Kandidāti neiebilst pret tautas vēlēšanu prezidentu, ja tā lēmums Saeima. Nav vienota viedokļa, vai to vajag. •Premjēra izvēlē katram savi kritēriji. Vēlas premjēra viziju par Latvijas nākotni. •Kandidāti gatavi tikties ar Putinu, ja nepieciešams pārstāvēt Latvijas intereses. Katram gan savi apsvērumi. •Kandidāti vēlas lielāku ES institūciju skaidrojumu sabiedrībai par to, ko dara. Kandidāti gatavi izmaiņām. •Jautājumā par nepilsoņiem un Trampa politiku viedokļi sakrīt, bet par e-vēlēšanām ne.

Lietuvas prezidenta vēlēšanās

Lietuvā notikušajā prezidenta vēlēšanu otrajā kārtā uzvarējis ekonomists Gitans Nausēda, kuŗš bija neatkarīgais kandidāts, liecina centrālās vēlēšanu komisijas publiskotie provizorisks rezultāti.

Jaunais Lietuvas prezidents Gitans Nausēda sniedz interviju // Foto: Reuters/Scanpix

Saskaņā ar tiem Nausēda ieguvis 71,86% balsu, bet Ingrīda Šimonite, kuŗu virzīja parlamenta opozīcijā esošā konservatīvā partija “Tēvzemes savienība – Lietu-

vas kristīgie demokrāti”, – 26,68% balsu. Šie rezultāti iegūti, apkopojot datus no 1334 vēlēšanu iecirkņiem. Pavisam ir 1972 iecirkņi.

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs saņēmis dāvinājumu

No Stokholmas Zviedrijā uz Latviju pārvesti vērtīgi dāvinājumi Latvijas Nacionālajam vēstures muzejam. Tā ir dāvana no muzeja (toreiz Valsts Vēsturiskā muzeja) starpkaru un vācu okupācijas laika direktora Dr. Valdemāra Ģintera (1899-1979) meitas Ligitas Legzdiņas Zviedrijā un mazmeitas Baibas Eglājas Latvijā. Dāvinājuma ir izcilā archeologa zinātniskais arhīvs, fotografijas, fotonegātivi, diapozitīvi, arī dokumenti, tostarp sarakste, atsevišķi apbalvojumi un viņa personiskās mantas.

Unikālo priekšmetu vidū ir Latvijas Pagaidu valdības 1919. gada 11. janvārī Liepājā Valdemāram Ģinteram izdotā ārzemju pase, Igaunijas Republikas Melnā ērgļa ordenis (V šķira), Polijas Zelta Napolenu krusta I šķiras miniatūra, Kalpaka bataljona Atsevišķās Studentu rotas krūšu nozīme, pulksteņa ķēde ar studentu korporācijas Philyronia simboliku.

Nacionālo koncertzāli varētu būvēt arī Andrejsalā

Šis piedāvājums vēl tiks izskatīts un izvērtēts, un līdz ar to ziņojumu par Nacionālās koncertzāles celtniecību Kultūras ministrija valdībā plāno iesniegt jūnija sākumā. Kultūras ministrijai jāizskata arī variants, ka koncertzāle netiek uzcelta. Taču, kā norādīja Kokale, Latvijā ir spēcīgi attīstīta mūzikas izglītība, kuŗu augsti novērtē pasaulē, un arī Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas absolventi starptautiskajā tirgū ir pieprasīti. “Faktiski sanāk, ka mēs šobrīd sagatavojam mūziķus eksporta tirgum,” teica Kokale.

Iepriekš ministrija un Rīgas dome par tikamāko koncertzāles atrašanās vietu uzskatīja AB dambi. Vēl koncertzāles būvniecībai tiek izskatīts arī Uzvaras parks, Latvijas Zinātņu akadēmijas teritorijā, Zaķusala, Torņakalns – kopumā deviņas vietas.

Latvijas Universitātes rektora vēlēšanas

24. maijā LU Satversmes sapulcē notika LU rektora vēlēšanas. Uz rektora amatu vēlēšanās esošais LU rektors Indriķis Muižnieks konkurēja ar universitātes Biznesa, vadības un ekonomikas fakultātes dekānu, profesoru Gundaru Bērziņu.

LU rektora vēlēšanās vairāk balsu ieguvis līdzšinējais augstskolas vadītājs Indriķis Muižnieks. LU Satversmes sapulcē ir 300 locekļu, bet vēlēšanām bija reģistrēti un balsoja 286. Par Bērziņa kandidā-

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Vēstnieks uzsvēra šī izdevuma nozīmi Latviešu literatūrai, kas pēdējā laikā kļūst aizvien populārāka ne tikai pašmāju lasītāju vidū, bet arī ārzemju. Krievijā cilvēki mīl lasīt, tāpēc šāds izdevums var sniegt lielisku iespēju izziņāt “Zaļo vārnu un zilo govju zemi”, kas ir arī šī izdevuma nosaukums. Māris Riekstiņš: “Krievijas lasītājiem šī ir vēl viena iespēja iepazīt mūsu literatūras bagātību”. Žurnālā tika apkopoti ne tikai Latvijā labi pazīstami, bet arī Krievijā atzinību guvuši rakstnieki, kā, piemēram, literārie grandī A. Čaks, V. Belševica, Rainis un Aspazija, kā arī mūsdienu mākslinieki I. Cepīte, D. Sirmā, A. Eipurs un citi. Speciālizlaidums tapis ar Latvijas vēstniecības, kā arī Latvijas Rakstnieku savienības atbalstu.

Rīga un Kobe svin sadraudzības 45. gadadienu

No 17. līdz 20. maijam Kobē tika svinēta Rīgas un Kobes sadraudzības 45. gadadiena. Rīgu tajā pārstāvēja delegācija, kuŗu vadīja Rīgas pilsētas izpilddirektors Juris Radzevičs. Viņš tikās ar Kobes mēru Kizo Hisamoto un deputātiem. Oficiālajos pasākumos piedalījās arī LR vēstniece Japānā Dace Treija-Masī.

Rīgas delegācija piedalījās Kobes pilsētas festivāla sarīkojumos un parādē, apmeklēja Ryukoku vidusskolu, tikās ar Kobes ostas un Zoodārza vadību. Tāpat 45. gada dienas ietvaros Kobē tika atklāta izstāde “Rīga 100 gados” ar fotogrāfa Ilmāra Znotiņa fotografijām, kas tapušas, svinot Latvijas Republikas Simtgadi 2018. gadā, kā arī notika etnomūzikas grupas “Tautumeitas” koncerts. Kobē ir viena no Rīgas senākajām sadraudzības pilsētām. Līgums par Rīgas un Kobes draudzības sakariem tika parakstīts 1974. gadā, bet 1991. gadā tas tika vēlreiz nostiprināts.

Tiesa noraida prasību pret Ķirsi

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa ir noraidījusi atstādinātā Rīgas mēra Nila Ušakova (Saskaņa) prasību pret Rīgas domes deputātu Vilni Ķirsi (Vienotība) par viņa paustajiem izteikumiem, kas, Ušakova ieskatā, bija goda un cieņu aizskaroši, aģentūrai LETA apstiprināja tiesā.

Tiesas spriedumā norādīts, ka prasība tikusi noraidīta, tāpat izbeigta tiesvedība Ušakova prasībā pret Ķirsi par lēmumprojektā iekļauto fražu atzīšanu par nepatiesām, godu un cieņu aizskarošām. No Ušakova arī piedzīti 1000 eiro par labu Ķirsim, lai segtu viņa advokāta izmaksas.

Tāpat spriedumā skaidrots, ka Ķirsis tiesai iesniedzis izrakstus no atsevišķu Rīgas domes sežu stenogramām, kas ļauj secināt, ka Rīgas domes sēdēs, kuras tolaik vadījis Ušakovs, ir pieļauta “visai

plaša runas un izteikumu brīvība, kas ietver ne vien oponentu kritiku, bet pat neglaimojošu un aizskarošu epitetu lietošanu, veltot tos konkrētiem, vārdā nenosauktiem deputātiem”. Tiesas spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā.

Bauskā dzīvojoši ķīniešu mākslinieki iedvesmu gleznām gūst Latvijas dabā

Pirms pieciem gadiem mākslinieku Janu ģimene no Ķīnas pārcēlās uz Bausku, jo gribēja dzīvot mazā zaļā pilsētā. Daba bijusi iedvesmas avots gleznām, kas tagad apkopotas izstādē “Mēs dzīvojam Bauskā”. Izstādes iekārtošana Bauskas mūzejā šoreiz ir gan interesantāka, gan sarežģītāka, kā ierasts. Zālē ienesti vairāk nekā 50 darbi, kas stāsta par Bausku un Latviju un pašu mākslinieku sajūtām, dzīvojot mūsu valstī.

“Bauskas pilsētā, kur mēs dzīvojam, parasti tiek novēroti šādi putni. Viņi lido graciozi un brīvi un dzīvo harmonijā ar cilvēkiem. Tie ir tādi paši kā ķīniešu glezniecības pastorālā dzīve”, raksta zīmējuma autors Jaks Jangs

“Ļoti patīk Latvijā un Bauskā. Bauskā visi cilvēki ir draudzīgi. Daudz mums palīdz”, sacīja māksliniece Džao Jana.

Džao un Čuaņsi ir no Ķīnas un Bauskā dzīvo piecus gadus, bet latviešu valodu apgūst trīs gadus. Čuaņsi ir profesionāls gleznotājs, bet Džao pirms vairākiem gadu desmitiem gleznošanu apguvusi patstāvīgi. Otas mākslinieki nav nolikuši malā, arī pārceļoties uz Latviju.

Singapūras mākslas galerijā izrāda Latvijas filmu “Homo novus”

18. maijā Singapūrā mākslas muzejā National Gallery Singapore Eiropas Savienības (ES) delegācijas organizētā Eiropas Savienības filmu festivālā (EUFF) ar Ārlietu ministrijas un Latvijas Investīciju un

Aina no filmas *Homo novus*

attīstības aģentūras (LIAA) pārstāvniecības Singapūrā atbalstu tika izrādīta arī Latvijas filma “Homo novus”.

Šī bija jau piektā reize, kad Latvija piedalās ar savu filmu EUFF festivālā. Pirmo reizi tajā piedalījāmies 2015. gadā, un kopš tā laika Singapūrā ir izrādītas šādas filmas: “Sapņu komanda 1935”, “Ručs un Noriē”, “Es esmu šeit”, “Vectēvs, kas bīstamāks par datoru” un šogad – “Homo novus”. Uz izrādi bija ieradušies teju divi simti skatītāju – to vidū *Singapore Film Society* priekšsēdis Kenets Tans (*Keneth Tan*), ES delegācijas Singapūrā vadītāja vietnieks, diplomāti no ES vēstniecībām, Singapūras mākslas augstskolas *LaSalle College of Arts* akadēmiskais personāls un studenti, vairāki LIAA sadarbības partneri un Latvijas diasporas pārstāvji. Atklāšanas uzrunā LIAA pārstāvniecības vadītāja Singapūrā Lāsma Līdaka iepazīstināja klātesošos ar Latviju un filmu “Homo novus”. L. Līdaka norādīja, ka filma ir balstīta uz 20. gadsimta latviešu rakstnieka Anšlava Eglīša 1944. gada romāna “Homo novus” motīviem.

Ventspils Mūzikas vidusskolas audzēkne iegūst balvu

Parīzes konservatorijā *Conservatoire Slave de Musique à Bagnolet* notika starptautisks stīgu instrumentu spēles konkurss. Ventspils Mūzikas vidusskolas pedagoga Andra Puziņa alta klases 3. kursa audzēkne Helēna Navicka (*attēlā*) ieguva trešo vietu.

Helēna devās uz Parīzi, sava koncertmeistara Endija Renemaņa mudināta. Jaunā altiste par šo notikumu: “Esmu ļoti pateicīga saviem vecākiem, speciālītātes skolotājam Andrim Puziņam un koncertmeistaram Endijam Renemanim par dotu iespēju un iegūto pieredzi!” Konkurss dalībnieku spēli vērtēja starptautiska profesoru žūrija.

Apvienība ZeMe izdod pirmo albumu “Visuma vizošā tumsa”

Valmiermūziķas vēstniecībā Rīgā 16. maijā tika atklāts apvienības ZeMe kōklētājas Laimas Jansones un didžeja Monsta pirmais solo albums “Visuma vizošā tumsa”.

Līdz ar izdošanu Latvijā albums uzsāk savu skanējumu arī Vācijā. “Visuma vizošā tumsa” ir dueta debijas albums, kuŗā iekļauti 10 oriģinālskaņdarbi un tautas melodiju aranžijas. Tā skanējumu sniedz gan elektriskās, gan akustiskās

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

ASV. 22. maijā Latvijas vēstnieks ASV Andris Teikmanis viesojās Mičiganas pavalstī, kur Lansingā tikās ar jauno Mičiganas gubernātoru Grečenu Vitmeru (*Ms. Gretchen Whitmer*). Tikšanās piedalījās arī Mičiganas Nacionālās gvardes komandieris ģenerāldžutants Pauls Rodžerss. Vēstnieks atzīmēja Latvijas un Mičiganas izcilo sadarbību militārajā jomā vairāk nekā 26 gadu garumā, un abas puses vienojās paplašināt sadarbību arī izglītības, kultūras un ekonomikas jomās. Ņemot vērā Latvijas un Mičiganas ciešo draudzību, vēstnieks aicināja gubernātoru tuvākajā laikā apmeklēt Latviju. Lai attīstītu Latvijas un Mičiganas sadarbību (*State to State Partnership*), vēstnieks viesojās arī Mičiganas pavalsts universitātē (*Michigan State University*), kur tikās ar Lopkopības zinātņu un mežsaimniecības katedru mācībspēkiem. Tikšanās iezīmēja perspektīvas sadarbībai tieši mežsaimniecības jomā. Savukārt 21. maijā Latvijas goda konsuls Andris Lācis organizēja vēstnieka Teikmaņa tikšanos ar vietējo latviešu kopienu Detroitā.

VĀCIJA. 24. maijā Latvijas vēstniecība Vācijā rīkoja mākslinieku – Katrīnas Neiburgas, Andra Eglīša un Jaņa Novika – izstādes atklāšanu vienā no galvaspilsētas monumentālākajām un centrālākajām mākslas vietām – Berlīnes klostera drupās. Izstāde *PLAYGROUND – for accepting your morality* veidota no vairākām vērienīgām instalācijām, kuŗas apspēlē mūsdienās tik aktuālos tematus kā tiekšanos pēc mūžīgās jaunības un ideālās dzīves jeb Paradīzes zemes virsū. Mākslinieki izstādi veidojuši kā alkmiņu ideju dārzu ar futuristiskām mūžīgās jaunības kapsulām, irstošām kūdras skulptūrām, palēninātu karuseli un citiem elementiem. Izstādi ar uzrunu atklāja Latvijas vēstniece Vācijā Inga Skujiņa, kā arī izstādes kurātores Dr. Ute Millere-Tišlere un Solveja Helvega Ovesena.

SPĀNIJA. Latvijas Republikas vēstniece Spānijas karalistē Argita Daudze apmeklēja militāro bāzi *El Goloso*, tikās ar Gvadaramas brigādes ģenerāli Rafaelu Kolomeru Martinesu del Peralu un kājnieku pulka „Asturias 31” komandieri pulkvedi Havjeru Martinu Hilu. Vizītes laikā vēstniece tika iepazīstināta ar *Asturias 31* pulka vēsturi un pašreizējām aktualitātēm, dalības starptautiskajās misijās pieredzi, apmācību gaitu un militāro tehniku. Pulks ir vecākā no Spānijas armijas vienībām – piedalījies kaujās kopš 1633. gada – un ir pazīstama ar to, ka nekad nav kaujā atkāpies.

LIELBRITANIJA. Atsaucoties uz Latvijas vēstniecības Lielbritānijā iniciatīvu, Latvijas Bīskopju biedrība un uzņēmumi Kalnasmīdes, Meduspils, *KiIN*, *BeeBite*, Deiva un Kalnu Medus 21. maijā Londonā piedalījās Pasaules Bišu dienai veltītajā pasākumā *Conway Hall* (25 *Red Lion Square, WC1R 4RL, London*), kuŗā vairāk nekā 30 valstu pārstāvji prezentēja tām raksturīgo medu un bišu produktus. Latviju pārstāvēja Latvijas Bīskopju biedrība LBB un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra LIAA, iepazīstinot ar bīskopības produkcijas dažādību un to īpašībām.

HONKONGA. 22. maijā Honkongā Latvijas Republikas vēstnieks Ķīnas Tautas Republikā Māris Selga pasniedza vēstnieka Atzinības rakstus Aelītai G. Brīviņš un Mārim G. Martinsonam pateicībā par latviskās dzīvesziņas uzturēšanu Honkongā, atzīmējot abu tautiešu ieguldījumu ekonomikas, izglītības un kultūras sakaru veicināšanā starp Latviju un Honkongu un atbalstu latviešu diasporai.

MOLDOVA. 22. maijā Latvijas vēstniecībā Moldovā vēstnieks Uldis Mīkuts atklāja Rīgas Juridiskās augstskolas Padziļinātās un intensīvās programmas Eiropas tiesībās un ekonomikā absolventu salidojumu. Atklājot sarīkojumu, U. Mīkuts pateicās par ieguldījumu RJA programmu īstenošanā atbalstu sniegušo valstu pārstāvjiem. Vēstnieks pauda gandarījumu par Moldovas atsaucību un izmantotajām iespējām un aicināja turpināt valsts pārvaldē strādājošos paaugstināt profesionālo kvalifikāciju. RJA mācību programmas veicina izpratni par Eiropas tiesību normām un sniedz būtisku ieguldījumu Moldovas publiskās pārvaldes jauno profesionāļu kapacitātes celšanā, norādīja vēstnieks.

kokles, kā arī elektronikas skaņas, kas ir filigrāni veidotas no dažādu sadzīves priekšmetu skaņām, un to visu papildinājis mūziķu sena drauga Toma Poiša kontrabasa solo.

XXI Latvijas tautas mūzikas svētki notiks Vīgantes parkā

25. maijā gleznainajā un vēsturisku auru apvītājā Staburaga pagasta Vīgantes parkā skanēja XXI Latvijas tautas mūzikas svētki. Tie pulcēja 25 tautas mūzikas ansambļu, kapelu un mūzicējošo folkloras kopu dalībniekus, kas visas dienas garumā priecēja klātesošos ar mūzikas priekšnesumiem.

Svētkus ievadīja ieskaņu koncerti Jaunjelgavā, Secē, Sērenē un Sunākstē. Koncerta un svētku programmu ar priekšnesumiem kuplīnāja Jaunjelgavas novada deju kopas, kā arī viesi no Lietuvas.

Opermūzikas festivāls Kaļiņingradā

Starptautiskā opermūzikas festivāla “Operas Eiropas Savienībā” ietvaros notika divi koncerti – 18. maijā Kaļiņingradā un 19. maijā Gdaņskā, Polijā ar Latvijas Nacionālās operas tenora Andra Ludviga piedalīšanos. Līdz ar latviešu mākslinieku koncertos piedalījās Polijas, Vācijas un Krievijas operdziedātāji un Kaļiņingradas Filharmonijas orķestris. Skatītāju atzinību gan Kaļiņingradā, un it īpaši Gdaņskā, izpelnījās Andra Ludviga izpildītie muzikālie priekšnesumi – Antiņa ārija no A. Žilinska operas “Zelta zirgs” un Manriko ārija no Dž. Verdi operas “Trubadūrs”, kuŗi saņēma opermūzikas cienītāju un ekspertu visaugstāko novērtējumu.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Jekaterinburga (padomju laikā – Sverdlovska) ir pilsēta ar diviem miljoniem iedzīvotāju, kas plešas Urālu grēdas pakājē, netālu no līnijas, kas nosacīti atdala Eiropu no Āzijas. Pilsēta dibināta 1723. gadā un nosaukta Svētās Jekaterinas vārdā, kas skaitās tās aizgādnē. Tai veltīto pareizticīgo baznīcu, faktiski – katedrāli boļševiki 1930. gadā uzspridzināja. Un tie bija boļševiki, kas 1918. gada jūlijā turpat, Jekaterinburgā, nogalināja Krievijas pēdējo imperatoru Nikolaju II un viņa ģimeni. Viena no pēcpadomju Krievijas īpatnībām ir tā, ka novads, kuŗa centrs ir Jekaterinburga, joprojām saucas – Sverdlovskas apga-

bals, tāpat kā Pēterburga ir Ļeņingradas apgabala centrs. Jakovs Sverdlovs, kuŗa vārdā šī pilsēta tika nosaukta, uzauga tajā. Viņš bija padomju Krievijas Centrālās izpildkomitejas priekšsēdis, miris 1919. gadā.

Šī raksta temata izpratnei svarīgs ir fakts, ka šajā pilsētā uzauga un “veidojās” pēcpadomju Krievijas pirmais prezidents Boriss Jeļcins, kuŗš 1991. gadā, kā zināms, “apzīmogoja” Padomju Savienības sabrukumu. Viņa pēcnieks Putins piekrita, ka šai pilsētā tika uzbūvēts *Jeļcin-centrs* ar mūzeju, konferenču un koncertu zālēm, bibliotēku. Putins acimredzot cerēja, ka pēc viņa aizie-

šanas viņa dzimtajā Pēterburgā pacelsies *Putin-centrs*.

Jeļcin-centrs kļuvis par vietu, kur satiekas un diskutē liberāli noskaņoti akadēmisko un citu sabiedrisko aprindu pārstāvji, kaitinot lielkrievu imperistus...

Pēdējo mēnešu laikā Jekaterinburgā uzbangoja, var teikt, brīvdomības gars. Te jāatgādina, ka līdz pagājušajam gadam pilsētas mēra amatā bija virs, kas pratis izskaust narkomāniju Jekaterinburgā, veicināja modernas kultūras attīstību, izstāžu rīkošanu u.tml.

Jau šā gada februārī iezīmējās konflikts, kas kļuva eksplozīvs maijā. Mūsdienu Krievijā pareizticība kļuvusi tikpat kā par “valsts

relīģiju”, un tās vadībai nepietika ar to, ka Jekaterinburgā jau ir 14 baznīcas, ieskaitot vienu “*Na krovi*” (Uz asinīm), pieminot te nogalināto pēdējo caru un viņa ģimeni.

To var saprast, bet kaislības iedegās, kad tika nolemts uzcelt no jauna Sv. Jekaterinas vareno katedrāli, būvējot to pašā centrā, iepretim Drāmas teātrim, kur plešas ar kokiem apstādīts parks, kas kļuvis par pilsētnieku iemīļoto pastaigu un atpūtas vietu. Tas ir viens no pēc industrializācijas pāri palikušajiem nedaudzajiem “zaļajiem pleķiem”. Februārī šai parkā sāka pulcēties demonstranti, prasot celt baznīcu citā vietā, nevis postot vidi. Pre-

tim šiem cilvēkiem devās pareizticīgo aktivisti – ar svētbildēm un skaitot lūgšanas.

Situācija kļuva draudīga sabiedriskajai kārtībai maijā, kad parkā uzslēja masīvu žogu, gatavojot katedrālei būvlaukumu. Notika sadursmes, daži tika ievainoti, un prezidents Putins nolēma nomierināt satrauktos prātus, ierosinot rīkot tautas aptauju vai referendumu šai jautājumā. Žogs tika novākts, un tagad visi gaida, kad notiks referendums.

Nu Jekaterinburga kā “Sverdlova un Jeļcina pilsēta” kļuvusi par simbolu. Te aprakstītie notikumi rāda, ka “maidans” Krievijā vairs nav kaut kas neiedomājams.

Brīvdomības vēsmas “Urālu mētropolē”

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

KĀRLIS STREIPS

Vārds “atvieglojums” attiecībā uz nule notikušajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām labi atbilst gan vietējā, gan arī starptautiskā nozīmē. Vietējā nozīmē liels ir prieks, ka vislielāko balsu skaitu saņēma partija *Jaunā Vienotība*. Aizvadītajās Saeimas vēlēšanās partija tik tikko knapi pārrāpās pāri piecu procentu robežai, lai parlamentā iegūtu astoņus mandātus. Ilgu laiku partija bija asiņojusi dažādu konfliktu un križu dēļ. No kādreiz varenā *Jaunā laika* maz kas bija palicis pāri. Noteikti prieks ir par to, ka Briselē no mūsu valsts atgriezies divi cilvēki ar ļoti ievērojamu pieredzi Eiropas Savienības lietās. Kādreizējais Latvijas premjērministrs Valdis Dombrovskis aizvadītos četrus gadus ir pavadījis Eiropas Komisijas viceprezidenta amatā. Sandra Kalniete ir darījusi lielu un nozīmīgu darbu, Eiropā skaidrojot mūsu valsts un tautas vēstures likločus. Savā televīzijas raidījumā telekanālā *RīgaTV24* sešas nedēļas pirms vēlēšanām nedrīkstēju izteikties par partijām un kandidātiem. Ja šāda iespēja būtu bijusi, es būtu teicis, ka Eiropas Parlaments nav tā vieta, kur sūfīt diletantus. Pozitīvi, ka nu jau uz ceturto termiņu Briselē ir ievēlēti arī Roberts Zile no Nacionālās apvienības. Viņu pirmoreiz ievēlēja 2004. gadā, kad Eiropas vēlēšanas bija burtiski sešas nedēļas pēc brīža, kad mūsu valsts iestājās Eiropas Savienībā. Tāda pieredze Eiropas koridoros ir neatsverama.

Prieku gan aptumšo fakts, ka Eiropas Parlamentā atkal iekļuvusi lielā Krievijas un putinisma atbalstītāja Tatjana Ždanoka. Viņa nolika savu EP mandātu, lai atgrieztos mājās un līdzētu savai Latvijas Krievu savienībai iekļūt Saeimā. Tas neizdevās – LKS ieguva vien mazliet vairāk par trim procentiem balsu. Taču Eiropas

Parlamenta vēlēšanās, kad vēlētaju aktivitāte mēdz būt krietni zemāka nekā Saeimas vēlēšanās (šogad 33,6 procenti, par trim procentiem vairāk nekā pirms pieciem gadiem, bet vienalga nožēlojami zemu demokrātiskā valstī), T. Ždanokas pārstāvētais politikas spārns spēj pietiekami mobilizēties, lai nodrošinātu balsis viena kandidāta ievēlēšanai. Arī viņa pirmoreiz ievēlēja 2004. gadā, tiesa gan, toreiz no pavisam citas partijas. Briselē Tatjana Ždanoka nūdien ir bijusi uzticama Krievijas aizstāve, tostarp 2016. gadā balsojot pret Eiropas Parlamenta rezolūciju par Krievijas propagandas nosodišanu. 2013. gadā viņa bija “novērotāja” Krimas “referendumā” par iestāšanos Krievijas Federācijā, pēc tam paziņojot, ka tas esot bijis perfekti “demokrātisks” process. Nu viņa savus melnos darbus varēs veikt vēl piecus gadus.

Runājot par debitantiem Eiropas Parlamentā, vispirms par Nilu Ušakovu un Andri Ameriku, kuŗi tika ievēlēti no *Saskaņas*. Lasītāji te atpazīs divus džentlmeņus, kuŗi pirms tam attiecīgi bija Rīgas Domes priekšsēdis un priekšsēža vietnieks. To pirmo Vides Aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija aprīlī atstādīnāja no amata, citējot vismaz astoņus likuma un regulāciju pārkāpumus. N. Ušakovs to visu noliedza, solīja vērsties tiesā. Iespējams, ceļazīmi uz Eiropas Parlamentu viņš uzskata par sava veida dzīvības glābšanas riņķi, taču arī EP, tāpat kā Latvijas Saeima, var apstiprināt lūgumu kādu deputātu izdot kriminālvajāšanai, ja attiecīgās dalībvalsts prokurori to palūdz. Ja jau bija iemesls mēra atstādīnāšanai, tad visticamāk no likuma viedokļa viss vēl nav pateikts. Nav nekāda jautājuma, ka laikā kopš 2009. gada, kad Ušakova kungs pirmoreiz kļuva

par mēru, Rīga ir bijusi nopietna patvaļas un korupcijas bedre, un tas ir maigi teikts.

Kopā ar Robertu Zili Nacionālās apvienības vēlētaji nolēma uz Briseli deleģēt pašreizējo Latvijas kultūras ministri Daci Melbārdi. Pirms kļūt par ministri, D. Melbārde pāris gadus vadīja nevalsts organizācijas, strādāja arī Britu padomē Latvijā, kas nozīmē, ka viņa labi pārvalda angļu valodu. (Eiropas Parlamenta darbā tas nav par varītēm obligāti, bet par sliktu gan arī noteikti nenāk). Astotais pagājušajā sestdienā ievēlētais deputāts ir politoloģijas profesors Latvijas universitātē Īvars Ījabs no partijas *Attīstībai/Par!* Erudīts cilvēks, kuŗa spalvai pieder aforisms, ko es būtu priecīgs izteikt pats, rakstot par mūsu valsts lielo sēru dienu skaitu, profesors reiz rakstīja: parādiēt man citu valsti, kuŗa liek izkārt karogus par godu savai okupācijai. Tieši tā!

Ārzmēs šogad Eiropas Parlamenta vēlēšanās piedalījās 2955 vēlētaji no kopumā 3191 balsstiesīgā, tie, kuŗi atbilstoši procedūrai iepriekš bija pierēģistrējušies. Šis skaits ir tieši desmit reizes mazāks nekā pērn balsojušo skaits 13. Saeimas vēlēšanās. Iemesli – šoreiz balsošanas process bija sarežģītāks vai varbūt cilvēki ārzmēs Eiropas vēlēšanas uzskata par mazāk svarīgām nekā nacionālās vēlēšanas. Visvairāk balsu no ārvalstu tautiešiem – 35,63% – saņēma *Jaunā vienotība*, tad *Attīstībai/Par!* Nacionālā apvienība un partija *Progresīvie*, ja runa ir par spēkiem, kuŗi saņēma vairāk par desmit procentiem balsu. Pēdējā vietā gan Latvijā, gan ārzmēs bija *Rīcības partija*, par kuŗu ārvalstīs nenobalsoja neviens pats cilvēks. Partija *Jaunā saskaņa* tika tikai pie vienas bals. Ārzmēs vislielākais balsu skaits (841) tika iesūtīts pa pastu, vis-

vairāk balsotāju klātienē (371) bija Beļģijā. Vismazāk balsoja vēlētaji Kaļiņingradā un Kairā Ēģiptē, abos gadījumos četri.

Starptautiskā nozīmē atvieglojums ir tāpēc, ka laikā pirms vēlēšanām valdošā pārliecība Eiropas politologu un citu speciālistu aprindās bija tāda, ka šogad būs ziedu laiki kontinenta populistiskajām partijām. Iespējams, tās iegūs pat trešo daļu mandātu. Tā nesanāca. Kopumā Eiropas Savienības dalībvalstīm vēlētaju līdzdalība bija pāri 50 procentiem, krietni vairāk nekā pirmspieciem gadiem. Iespējams, tas bija tāpēc, ka mērenākas politikas piekritējus doma par trakotiem populistiem likās tik abaidoša, ka tie nolēma balsot par citām partijām. Galu galā Itālijas premjērministra vietnieka Mateo Salvini iecerētā daudzu valstu radikāli noskaņotā banda Eiropas Parlamentā ieguva tikai aptuveni 50 mandātus. EP jau bija cita radikāla grupa, Brīvības un tiesas demokrātijas grupa, kuŗas centrā bija Lielbritānijas lielā ei-

roskeptiķu partija UKIP (Apvienotās karalistes neatkarības partija). Arī šogad tās pēctece, Breksita partija, Lielbritānijā ieguva visvairāk balsu, taču kopumā arī tur sanāca tikai mazliet vairāk par 50 mandātiem. Tas nav tādēms, kuŗš Briselē kalnus varēs gāzt, un tas ir labi.

Jaunajam parlamentam būs lieli darbi darāmi. Vispirms būs jāatrod jauns Eiropas Komisijas prezidents. Iespējams, Manfrēds Vēbers no Vācijas, kuŗa pārstāvētā Eiropas Tautas partijas grupa Eiropas Parlamentā arī šogad ieguva vislielāko mandātu skaitu. Taču galvenais darbs būs jaunais daudzgadu budžets. Patlaban Eiropas Komisija ir ieteikusi veselu trešo daļu kopējās budžeta naudas izmantot klimata maiņas jautājumu risināšanai. Mūsu valsts cer uz krietni palielinātiem tiešajiem un cita veida maksājumiem. Un tieši tāpēc atvieglojums un prieks, ka vienu daļu mūsu delegācijas pēc šīm vēlēšanām tomēr veido cilvēki, kuŗi Briselē labi pazīst drēbi.

Ar atvieglojumu

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502
 marketing@leta.lv
 +371 – 672 225 09
 www.leta.lv

LETA
 nacionālā informācijas aģentūra

“Nu, dulls laiks tas bija!”

Rakstnieks, Latvijas Rakstnieku savienības priekšsēdis Arno Jundze sarunājas ar Jāni Boli

Jūs uz sarunu esmu aicinājis Bostonas lasītāju grupas vārdā – mēs izlasījām un sajūsminājāmies par jūsu romānu “Sarkanais dzīvsudrabs”, un mums radās vairāki jautājumi, ko vēlamies noskaidrot. Par mums – lasītāju grupā jeb lasīšanas pulciņā esam trīs vīri un sešas dāmas, un mūsu vadītāja ir dzejniece un sabiedriskā darbiniece Sarma Muizniece-Liepiņa. Lasām tīri “eklektiski” tikai latviešu grāmatas – sākot no Marisa Vētras, Pāvila Jochansona, Jāņa Jaunsudrabiņa līdz Mārai Zālītei, Imantam Ziedonim u. c. Tagad vēlamies tuvāk iepazīties ar jums un vairāk izzināt par jūsu romānu.

A. J. Nav jau daudz, ko par sevi stāstīt – jā, esmu Rakstnieku savienības priekšsēdis, bet pašam līdz rakstīšanai ceļš bija diezgan ilgs. Savulaik strādāju Latvijas Zinātņu akadēmijas Literatūras institūtā, kur viss īstenībā bija ļoti labi, izņemot – alga bija (un tā tur joprojām ir) tik maza, ka par tādu viens vīrietis nevar iztikt. Sāku strādāt presē, biju kultūrziņotājs, 10 gadus nostrādāju Latvijas Televīzijā, raidījumos *100 gramu kultūras* un *Nacionālie dārgumi*, arī *Lielā lasīšana*, tagad vadu raidījumu *Grāmatu kods* televīzijā TV24 (turpat, kur mūsu lasītājiem ļoti pazīstamais Kārlis Streips. – Red.). Ilgāku laiku grāmatu rakstīšana nebija galvenais manā dzīvē, bet nu jau gadus četrus piecus esmu mēģinājis profesionāli pievērsties rakstīšanai. Un apņēmis ik gadu laist klajā vienu grāmatu, ko gan ir “korigējuši” izdevēji, līdz ar to 2018. gadā neiznāca neviena, bet šogad plānoju divas grāmatas.

“Sarkanais dzīvsudrabs” iznāca seriā “Mēs. Latvija. XX gadsimts”. Jūsu romānā aprakstīti aizvadītā gadsimta 90. gadi...

Tas ir laiks, par ko īstenībā ir ļoti grūti uzrakstīt romānu, jo – gandrīz visi, kas šo laiku piedzīvojuši, vēl ir dzīvi un viņiem ir savas atmiņas, “visi visu zin” un katram ir savs viedoklis. No otras puses, 90. gadi ir tas trakākais laiks, kurā “kompresēts” viss. Galvenais ir cilvēkstāsti, katram sava pieredze. Un kopīgā pieredze. Lai man piedod politiķi, bet uz viņiem visspilgtāk attiecas tas, ka šodien tu esi “virā”, bet jau rīt izrādies “sašmucējies” un sēdi pelķē. Bail rakstīt – ja nu kādu esi aprakstījis kā varoni, bet jau nākamajā brīdī uzpeld kāda “šmuce”! Un vēl – nu, negribas šo laiku aprakstīt tāda garā kā, piemēram, Edvarta Virzas “Straumēni” – fantastisks romāns, bet tāds stils neder, aprakstot minētos 90. gadus. Pēc 100 gadiem – varbūt, bet es taču zinu, kā bija dzīvot Latvijā tai laikā – sociālā nevienlīdzība, nabadzība, izmisums, kad rubļus pārvērta latos ar attiecību 1:200!!! Esmu lasījis Saeimas protokolus, sarunu ierakstus – visi taču baidījās, ka situācija ir sprādzienbīstama, var sākties nemieri. Vācu un pētīju arī dokumentus par VDK jeb

čeku, fakti romānā nav ņemti no zila gaisa, visiem varoņiem ir prototipi, kaut gan – ļoti centos, lai nevienu neatpazītu. Tā “šmuce” vēl ilgi smirdēs, nav jau visam arī pilnīgu dokumentāro apstiprinājumu. Bet vienu gan varu apgalvot – fakti nāk no cilvēkiem, kas ir zinošāki par mani.

Kāpēc nosaukums – “Sarkanais dzīvsudrabs”?

Tam pamatā ir slavenā krievu afēra ar “sarkano dzīvsudrabu” jeb merkūriju, kas saistās ar to

Man patīk, ka grāmatā ir lietas, kas liek domāt, ka tu, lasot līdz galam, tomēr nevari kaut ko atminēt. Gribēju, lai arī manā romānā kaut kas tāds būtu – kā simbols. Tikai šai gadījumā gan nekādā ziņā negribēju, lai tolaik populārais sauklis “kaut pas-talās, bet brīvi” izteiktos Artūra tēlā, kad viņš ierodas pie Brīvības pieminekļa gluži plīks. Bet kaut ko no citiem mīļiem latviešu literatūras tēliem viņā gribēju gan ielikt. Cibiņu, piemēram, nu, lai

Savukārt nevaru iedomāties, kā varētu uzrakstīt romānu par 70. – 80. gadiem, kad visās mājās bija vienādas veļasmašīnas (ja bija!), ledusskapji, radio. 80. gados tie bija tādi paši. 90. gados sākās kaut kas citāds, un jau 2000. gadā mēs varējām vien brīnīties, cik daudz šajos 10 gados noticis.

Mūs, lasītājus, arī mulsināja piedzērušās žurnalistes Sindijas ierašanās armijas veterāna Jāņa lauku mājās. Tiešām pretīga aina! Kāpēc?

Redziet, gana ilgi esmu strādājis žurnālistikā un šo vidi vērojis. Par laimi, vienmēr esmu bijis kultūrziņotājs, un politikā man nav nācies iejaukties. Bet – tas ir stāsts no reālās vides vērojumiem 90. gados, kad Preses nama kafejnīcā sēdēja un dzēra žurnālisti, mēģinot savus rakstus par 10 latiem pārdot. Daudzi talantīgi žurnālisti tolaik nodzē-

mājušies. Nu, naivi taču bija iedomāties, ka kāds ienesīs labklājību tavā mājā! Un tad notika tas, kas notika, – Valsts prezidents saskandināja šampanieša glāzes kādā pilī ar baņķieri Laventu, mitinājās namā, ko apmaksāja šis Lavents, kuŗa vadītājai *Bankai Baltijai* uzticēja naudu, ko beigās zaudēja. Toties blēži redzēja, ka var darīt visu ko un ka nekas par to nenotiek. Tad nāca morālais lūzums...

Vēl par romāna tehniskajām detaļām. Vai arī pīrāgu cepšanu un citas konkrētas lietas pats “izstudējat”?

Rakstot romānu, tiešām jāskatās, lai visas detaļas būtu maksimāli precīzas. Arī pīrāgu cepšana un malkas krāsns, kuŗā tos cep.

Kāda un kad būs jūsu nākamā grāmata?

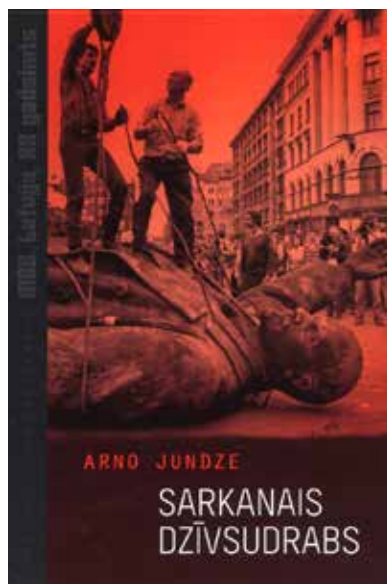
Nekad nav tā, ka strādātu tikai pie vienas grāmatas, parasti pie trim četrām. Turklāt – pa vidam

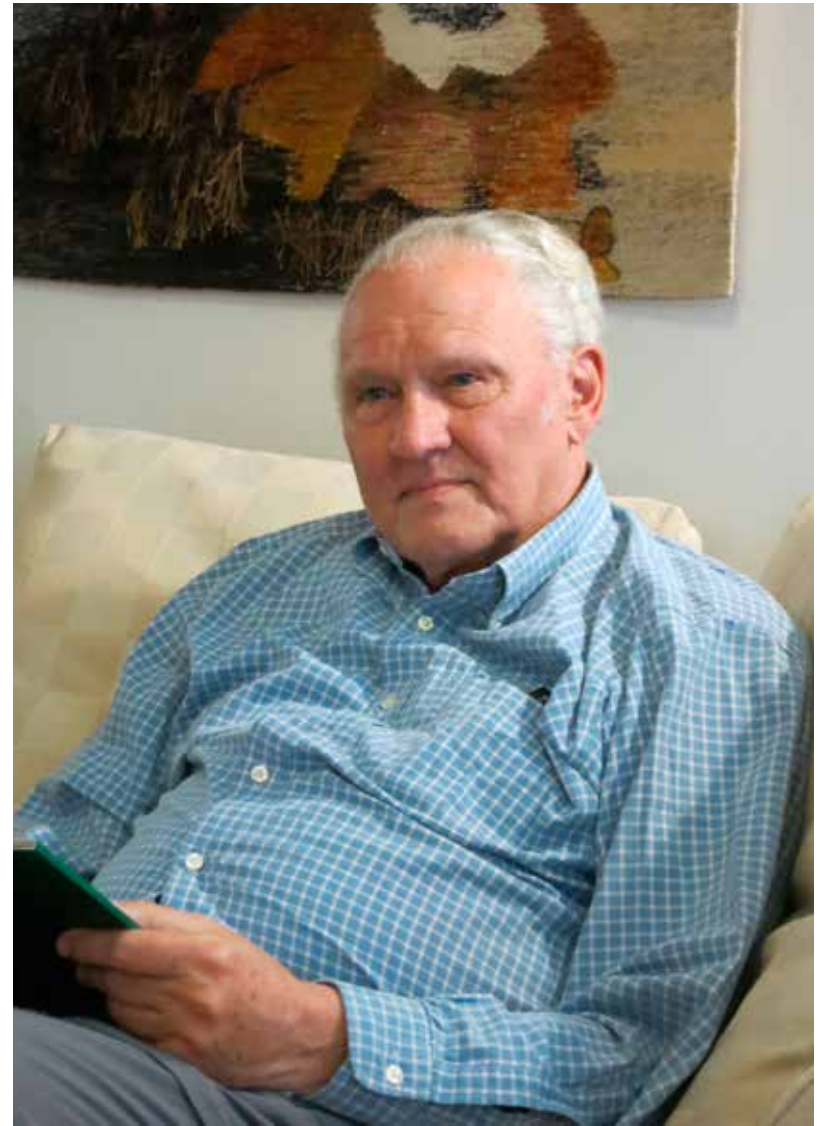
Arno Jundze

laiku, ko saucam par “aukstā kara” laiku, kad Reigans pārbaidīja krievus ar “zvaigžņu kariem”. Krievi izlika pretim propagandas gājienus, paziņojot, ka radījusi kādu supervielu, kas nav radioaktīva, bet ir supersprādzienbīstama, daudz bīstamāka par bagātīnāto urānu utt. Leģenda bija radīta veiksmīgi, krievu specdienestu limenī. Jeļcina vadībā strādāja padomnieks “sarkanā dzīvsudraba” jautājumā, kāda Eiropas valsts pat esot nopirkusi patentu, gan beigās sapratusi, ka ir izgāzusies. Padomnieku, kā stāsta, bandīti nošāvuši. Lai nu kā, bet leģenda bija radīta mērķtiecīgi, tā pat iedzīvojusies masu medijos, tapušas filmas – ko gan pats neesmu redzējis. Gorbačova “perestroikas” laikā, kad arī Latvijā radās preses komercizdevumi, arī kādā Latvijas reklāmas avīzē to “pirka” un “pārdeva”...

Un tomēr – vēsturiskā romānā, liekas, katrs tēls kaut ko specifisku nozīmē, simbolizē. Ko simbolizē, piemēram, Artūrs, kuŗš savādi pazūd romāna sākumā un tad divainā kārtā atrodas gluži kails pie Brīvības pieminekļa Klintonas vizītes laikā?

būtu kādas man mīlas atsaucis kultūrā. Te dodu lasītājam iespēju fantazēt un domāt – par to ceļu, kuŗā nekas nav līdz galam skaidrs, pat visracionālākajam cilvēkam. Man gribas lasītājus rosināt domāt, debatēt, vēlos, lai ģimenēs bērniem stāstītu par šo laiku. Latvija, ideālā Latvija, tāda bijusi galvenokārt stāstos, un, dzīvodama stāstos, arī izdzīvoja okupācijas laikus un atgriezās tur, kur ir. Un tas tiešām ir brīnums, kāpēc viss notika tā, kā notika. Man likās svarīgi atklāti izstāstīt šo stāstu par 90. gadiem. Nu, dulls laiks tas bija!

Jānis Bolis

rās, un meitenes, kas šai profesijā gribēja “izsisties”, raudzīja to darīt arī caur redaktoru gultām. Tagad viņas ir feministes un negrib par šo laiku runāt. Bet bija, kā bija.

Kāpēc tomēr pēc barikāžu laika ideālisma sanāca tik pelēka valdība?

Šķiet, pārāk liela bija ticība savējiem, ka tie nu noteikti būs godīgi, nenodos un neko sliktu nenodarīs. Tauta ticēja, un, atminos, vēl 2000. gadu sākumā sašutušie lasītāji rakstīja avīžu redakcijām, “kā jūs uzdrīkstaties kritizēt valdību!” Šodien to grūti iezskaidrot, bet – bija liela naivā ticība. Arī tam, ka “Rietumi palīdzēs”. Palīdzēja jau arī, bet ne tadā veidā, kā cilvēki bija iedo-

rakstu arī kaut ko “vieglāku”, jo pēc dabas esmu dzīvespriecīgs cilvēks, un pārlietu depresīvas temas var novest pie nepatīkamām izjūtām. Šobrīd rakstu, piemēram, arī vienu “krimiķīti” jeb trilleri, arī ļoti nopietnu darbu par Veidenbaumu seriālu. Tas aizņem daudz pētījumu laiku, jo no Veidenbauma tēla ir “jānoloba” nost tas, ko viņam pēcpadomju laikā uzlikusi ideoloģija, pataisot par proletariāta dzejnieku, kuŗš ļoti draudzīgi attiecās pret zemniekiem un vienkāršo tautu... Pats taču nācis no zemniekiem, nodzīvojis ļoti īsu mūžu, vien pāris fotogrāfijas palikušas vēsturei. Ir jāatrod viņa “kodols”.

Veidot labāku valsti

Endokrinologs Uģis Gruntmanis intervijā Andai Burvei-Rozītei (IR)

Deviņdesmito gadu vidū jaunam Latvijas ārstam no Saldus Uģim Gruntmanim, kuŗa sapnis bija strādāt endokrinoloģijā, radās iespēja mācīties ASV. To viņam dāvāja ķirurgs Kristaps Keģi, kuŗš vēlējās palīdzēt Latvijas izcilībām sasniegt vairāk. Gruntmanim tas izdevās ar uzviņu: viņš kļuva par Teksasas Universitātes profesoru, 22 gadus intensīvi strādāja gan ar pacientiem, gan studentiem. Latvijā Gruntmanis kļuva slavens, drosmīgi runājot par veselības aprūpes problēmām no “ārpusnieka” pozīcijām. Iemantoja daudz atbalstītāju, arī oponentu.

Nu viņš pielicis punktu medicīnas karjērai ASV un atgriezies Latvijā ar cerību valsts medicīnā panākt labas pārmaiņas. Intervijā Gruntmanis skaidro, kāpēc labs ārsts nenozīmē tikai perfektas tehniskās zināšanas, un dod konkrētu ieteikumu, kā samazināt rindas medicīnā.

Kā ārsts ilgus gadus nostrādājis ASV, daudz rakstot arī par Latvijas veselības aprūpi un salīdzinot to ar citu valstu pieredzi. Kas ir vislielākā medicīnas problēma pasaulē?

Aplūkot veselības aprūpes sistēmu ir šauri. Neskaitāmi pētījumi parāda: cilvēku priekšlaicīgā mirstībā tikai 10% ir veselības aprūpes ietekme. Ap 40% saistīti ar cilvēku sociālo stāvokli – trūkumu vai pārticību. Tas ietver daudz: kāda bijusi izglītība, kādi cilvēki apkārt, kādi ir labie vai sliktie ieradumi. Tas viss kopā nosaka, kāpēc trūcumam ir milzīgs iespaids uz dzīvildzi un dzīves kvalitāti.

Es vienmēr skatos kopainu, cik katra valsts tērē sociālajam un veselības budžetam. Piemēram, ASV no attīstītajām valstīm tērē vismazāk – ap 8% – sociālajam budžetam, bet visvairāk – ap 18% – veselības aprūpei. Savukārt Francijā tērē daudz gan sociālajam, gan veselības budžetam. Latvijā tērējam maz gan sociālajam, gan veselības aprūpei. Turklāt mūsu sociālā aprūpe nav mērķtiecīga – līdzekļi nonāk pie pārtikušiem cilvēkiem. Piemēram, ģimenes valsts pabalsts par pirmo bērnu ir 11 eiro, to saņem arī bagātas ģimenes, bet tajā pašā laikā nespējam maksāt 80 eiro ģimenēm ar bērniem, kuŗām naudu patiešām vajag.

Man nav arī saprotams, ka visi bērni sabiedriskajā transportā brauc par brīvu un skolā pusdienas ēd par brīvu. Piemēram, Zviedrijā vecāki par bērnudārzu maksā atkarībā no ienākumiem. Tas ir pareizi: jo vairāk vari, jo tev ir lielāka atbildība un vairāk jāuzņemas. Man bieži pārmet, ka esmu sociālists. Es tāds neesmu, bet redzu, ka Latvijas valsts gan ir sociālistiska – tā dod naudu visiem, nevis tiem, kuriem to vajag.

Jums ir teiciens, ka Latvijā lēti būt bagātam un dārgi – nabagam.

Jā, tas parādās visās jomās. Piemēram, nesensais gadījums ar bērnu, kuŗš deviņus gadus tika “aizmirsts” Ainažu Psihoneirolģiskajā slimnīcā. Man ir personīga pieredze, ar kādas ASV sociālās programmas starpniecību brīvlaikā uzņēmām meitenīti no

jums jāatver bankas konts! Meitene bikli prasīja, kā to izdarīt. “Kā?! Vai tad audžuģimene jums to nav iemācījusi?!” Ja es nebūtu līdzī, meitene izskrietu ārā raudādama. Latvijā stāsts ir ne tikai par naudu, bet arī par attieksmi.

No ASV devāties prom laikā, kad ar republikāņu gādību ierobežoja Obamacare, kas sniež veselības apdrošināšanu

kās pieredzes gandrīz nav. ASV ir uzskats: vienalga, cik augstu administratīvo amatu ieņem, vienmēr jābūt klīniskajam darbam. Tas pietur pie zemes. Arī universitāšu prezidenti ASV dežūrē klīnikās.

Savukārt par medicīnas administrēšanu un apmaksu – ASV ir tūkstošiem apdrošināšanas kompāniju, neviena nezina, ko dara

Saskaņā ar Pasaules Veselības organizācijas pētījumu mums jau tagad trūcīgākā ceturtdaļa sabiedrības neiet pie ārsta, jo nevar atļauties. Mums jāskatās uz valstīm ar līdzīgu ienākumu līmeni, kuŗas noteikušas veselības aprūpi par prioritāti un atvēl tai 12%, pat 14% (no valsts budžeta). Mēs atvēlam knapi 10%. Jautājums – kam dodam vairāk? Manuprāt, kur vairāk var nozagt – dažādiem infrastruktūras projektiem. Esam piektajā vietā ES pēc tā, cik atvēlam kultūrai. Var diskutēt, vai tas ir pareizi. Daudz atvēlam arī izglītībai, kur rezultāti ir vāji.

Kāpēc izlēmāt pamest ASV? Pirms atgriešanās Latvijā ceļojāt pa pasauli.

Gribējās vienkārši paņemt brīvu, pēc 22 gadu darba ievilkta elpu. Par to ieminējās arī sieva (māksliniece Terēze Gruntmane). ASV atvaļinājums ir ļoti īss, sistēma izspiež kā citronu.

Ar ģimeni nekad nebijām bijuši Āzijā. Nolēmām: pirms atgriešanās Latvijā paceļosim! Mani vienmēr interesējis, kāda ir veselības aprūpes, sociālā un nodokļu politika dažādās valstīs – ceļojot izpētīju arī to. Gāju uz universitātes slimnīcām. Piemēram, Kambodžā viņi, būdami piecreiz nabadzīgāki nekā mēs Latvijā, sākuši strādāt pie izcilības vīzijas medicīnā: pēc pirmajiem 3 – 4 mācību gadiem identificē 10% no studentiem ar visaugstāko potenciālu un sūta mācīties uz ārzemēm.

Singapūras augstākās izglītības sistēmā ieraudzīju to, kā mums Latvijā nav: pirms 20 gadiem viņi teica – mūsu augstākā izglītība jātransformē, 10 gadu laikā jābūt pasaules labāko augstskolu piecdesmitniekā! Izstrādāja plānu, uztaisīja augstskolu kopā ar Jeila Universitāti ASV, bet Medicīnas fakultāti – kopā ar Djūka Universitāti ASV. Nekas nonotika gludi, lokālās augstskolas to izjuta kā draudu, bet valsts līderi pateica – gribam šo rīvēšanos, jo tas rezultātā būs progress!

Mēs Latvijā sakām: nav naudas, bet augstskolu skaits nav samazinājies. Igaunijā pa to laiku augstskolu skaits nokritis par 50%. Pēc valsts atvēlētās naudas augstākajai izglītībai no IKP esam labāk apmaksāti nekā Islande, Itālija, Īrija. Dodam 1,4%. Igaunija izglītībai dod 1,5%, bet viņi investē un domā – godīgi veido sistēmu un efektīvi pārvalda universitātes. Var izdarīt, tikai jābūt gribai.

Bijāt pieteicis savu kandidātūru 2017. gada RSU rektora vēlēšanās, bet ar Jeila Universitātes izglītību, profesora amatu Teksasas Universitātē un 20 gadu klīnisko pieredzi ASV tikāt atzīts par nepieņemamu. Kāpēc vēlējāties šo amatu?

(Turpinājums 8. lpp.)

Foto: Jānis Pipars

Uģis Gruntmanis: “Aplūkot veselības aprūpes sistēmu ir šauri. Neskaitāmi pētījumi parāda: cilvēku priekšlaicīgā mirstībā tikai 10% ir veselības aprūpes ietekme. Ap 40% saistīti ar cilvēku sociālo stāvokli – trūkumu vai pārticību. Tas ietver daudz: kāda bijusi izglītība, kādi cilvēki apkārt, kādi ir labie vai sliktie ieradumi. Tas viss kopā nosaka, kāpēc trūcumam ir milzīgs iespaids uz dzīvildzi un dzīves kvalitāti.”

Latvijas. Viņai bija 17 gadu, mūsu pašu meitai – 14, un bija redzams, ka meitenītes attīstības labā nav izdarīts viss, ko varētu. Mēģinājām saprast, kā palīdzēt – stāstījām, ka jāiet tālāk mācīties un visu ko citu. Latvijā aizgājām līdzī uz Ventspils sociālo dienestu, lai saprastu, kāds atbalsts no valsts būs – viņai palika 18 gadu, bija jāsāk patstāvīga dzīve.

Abi vecāki gājuši bojā, tāpēc no pašvaldības pienācās dzīvoklis.

Sociālā dienesta attieksme bija šausmīga. Pat es ar savu dzīves pieredzi sarāvos. Sociālā darbiniece augstprātīgā tonī teica:

miljoniem nabadzīgo. Ko jūs domājat par ASV veselības aprūpi?

ASV medicīnu iedalu vairākās daļās. Ir skaidrs, ka tur ir labākā jauno ārstu mācību sistēma pasaulē. Tā mēra nevis, ko pazīsti un kam pieglaimojies, bet to, kāds ir tavs reālais ieguldījums – ko zini, vai esi čakls un cik daudz strādā.

Ir arī milzu atšķirība starp profesoriem ASV un Latvijā: tur profesori reāli strādā ar pacientiem, ārstē, šeit daži to dara, bet lielākā daļa filozofē par to kā lielākām temām medicīnā, bet reālās klīnis-

otra, ir nenormālas pārmaksas, neefektivitāte. Iedomājieties, tik bagātā valstī kā ASV līdz Obamas reformai 20% iedzīvotāju bija neapdrošināti. Kad Anda Čakša centās Latvijā ieviest divu grozu sistēmu, no malas tas varēja likties saprātīgi – ja nemaksā nodokļus, bez maksas būs pieejama tikai neatliekamā palīdzība. Taču netika ņemts vērā, ka visi tie, kuŗi nav iesaistīti legālajā tīklā, cietīsies un neies pie ārsta. Beigās nonāks slimnīcā ar “ātrajiem” – sekos dārga aprūpe reanimācijā, ielaista slimība būs daudz lielāks slogs budžetam.

Veidot labāku valsti

Endokrinologs Uģis Gruntmanis intervijā Andai Burvei-Rozītei (IR)

(Turpināts no 7. lpp.)

Mans mērķis bija tāds pats kā tagad, atgriežoties Latvijā: palīdzēt uzlabot medicīnas un izglītības sistēmu. Uzbrukumus neuztvēru personīgi. Labi saprotu, ka cilvēkiem ir bail: ierastā sistēma tiktu satricināta.

Visi taču zinām, ka Latvijā lielos amatus izglītībā un medicīnā bieži cilvēki saņem nevis tāpēc, ka pierādījuši izcilību ar darbu, bet kādam vēl lielākam cilvēkam ir izdevīgi un manipulējami.

Paskatieties uz Latvijas akadēmiskajām publikācijām medicīnā: kā mētājas temas, jo administratīvie amati tiek izmantoti, lai savu uzvārdu pierakstītu jauno pasniedzēju publikācijās. Kad startēju uz RSU rektora amatu, man teica, ka Latvijas profesoriem ir tikpat daudz publikāciju, pat vairāk. Ja skatāmies uz skaitļiem, tad jā. Ja skatāmies, kāda līmeņa akadēmiskajos izdevumos un par kādām temām, paveras cita aina: viena publikācija par krūts vēzi, cita – par antibiotikām.

Kas ir akūtākās problēmas Latvijas medicīnas izglītībā?

Tas, kā notiek mācības, tiek vāji mērīts. Daudzi rezidenti saka – nodarbības bieži nenotiek vai ir sliktas kvalitātes. Ķirurģijā studiju grāmatīņa tiek parakstīta, lai gan nemaz nav veikts noteiktais operāciju skaits. Jaunajiem arī neļauj operēt – ir profesori, kuri izmanto augsto statusu, lai operētu tikai paši, lai gan dara to slikti. Un neviens viņiem neko nevar izdarīt. Rezidenti to redz un nodomā, ka nevēlas tādā vietā strādāt.

Ko Latvijā nozīmē vērtēt pasniedzēju vai ārstu? ASV vērtējums ir svarīgs, lai uzlabotu savu darbu, bet šeit tas tiek uzverts kā uzbrukums vai nomelnojums.

Vēl Latvijā studentiem ir salīdzinoši maza atbildība par pacientu. Ir jābūt caurspīdīgai, godīgai, nepersoniskai sistēmai, kurā tiek izvērtētas studenta labās un sliktās puses, runāts ar viņu. Tagad, kā ģimene un skola izaudzinājusi, tā ir. Bet medicīna nav tikai tehniskās zināšanas, tā ir arī ētika. ASV, kad cilvēki stājas medicīnas augstskolā, tiek vērtēti, vai viņi ar savām aktivitātēm parādījuši, ka viņus interesē cilvēks, ka viņi ir līdzjutīgi. Piemēram, vai strādājuši vecu cilvēku aprūpē, dzīvnieku patversmē. Tas ir svarīgs aspekts, lai saprastu, vai cilvēkam ir sirds krūtīs.

Dažas ASV medicīnas universitātes gājušas vēl tālāk. Sapratušas, ka cilvēkiem, kuri vēsturiski uzņemti medicīnas studijās ar izcilām atzīmēm eksaktajās zinātnēs, bieži ir grūtības saprasties ar pacientiem. Tāpēc tās uzņem arī cilvēkus, kuri mācījušies reliģijas, politikas, sociālās zinātnēs. Teiksim, Ņujorkas Universitāte jau 15 gadus uzņem pusi uz pusi un mēra, kāda ir progresija eksāmenos un karjērā. Interesanti, ka eksāmenu rezultātos

nav atšķirības, bet karjēra veidojas tā, ka (sociālās zinātnes studējušie) labprāt strādā ar mazturīgiem pacientiem, HIV pacientiem, pie kuņģiem zinātniskais ārsta tips bieži vien negrib iet.

Esmu skeptisks par fizikas eksāmena rezultātu kā mērījumu cilvēka piemērotībai medicīnai. Neuzskatu, ka, ja skolā veicas slikti fizikā, nevari būt ārsts. Tā tiek atbīdīti daudzi gudri, iejutīgi, sirsnīgi cilvēki.

Vai jums ir skaidrs, kur Latvijas medicīnā paliek nauda? Tās objektīvi ir par maz, un tomēr bieži nav skaidrs, kur un kāpēc tas “maz” nonāk.

Vienīgās zāles – atklātība. Strādājot universitātē ASV, jebkurš varēja paskatīties internetā, kāda ir mana alga, jo šo universitāti atbalsta nodokļu maksātāji. Nav pieņemami, ka Latvijas slimnīcās atalgojuma atšķirības ir desmitkārtīgas un pat vairāk, turklāt kritēriji neskaidri. Ja esi ar ietekmi un pietuvināts politikai, tev būs daudz. Ja ne, būs maz.

Arī tas, kas Latvijā notiek ar klīniskajiem pētījumiem, nav sakārtots ne Polijas, ne Skandināvijas, ne ASV līmenī. Tā nedrīkst būt, ka samaksa par klīniskajiem pētījumiem vienkārši aiziet uz ārsta bankas kontu – tas ir amorāli. Jo lielāks šoks, ja tas notiek valsts universitātes slimnīcās.

Latvijā uztraucamies par rindām. Arī ASV un citās valstīs pie ārstiem ir rindas. Kā risināt? Vai tiem pacientiem, kas nonāk slimnīcās vai pie speciālistiem poliklīnikās, ir izmeklējumu komplekts, kas vajadzīgs, lai uzreiz var izveidot ārstēšanas plānu? Visbiežāk ne. Es ieteiktu universitātes klīniku ārstiem sakontaktēties ar ģimenes ārstiem un sniegt konsultācijas internetā. Protams, šeit jābūt labai e-veselības sistēmai, lai datus var apskatīt. Daudzos gadījumos ģimenes ārsts pats varētu tikt galā un pacientiem nebūtu jātērē laiks un nauda autobusa biļetei, braucot pie speciālista uz Rīgu. Protams, šādām interneta konsultācijām jābūt apmaksātām. Tā rindas samazinātos par 50%. Mums jātiekt pāri 18. gadsimta modelim – “viens ārsts pret vienu pacientu”. Tolaik nebija ne tādu izmeklējumu, ne ārstu savstarpējo konsultāciju iespējas attālināti.

Kādi veselības aprūpes uzlabojumi vēl būtu nepieciešami?

Universitāšu slimnīcām, kas ir valsts veselības aprūpes mugurkauls, jāpanāk, lai ārsti strādā pilnu darba laiku, nevis skraida apkārt pa desmit darbiem. Jāsaprot arī, ka slimnīcas nevar vadīt cilvēki, kuri medīkiem pieprasa strādāt vienā darbavietā, bet paši saņem algu trijās dažādās.

Vēl – jābūt pacientu aptaujām, lai var izdarīt secinājumus par ārstēšanas kvalitāti. Pacientiem parasti nav laika un vēlēšanās

pildīt garas aptaujas, bet ir viens efektīvs jautājums, ko uzdod ASV slimnīcās: vai jūs šo ārstu ieteiktu savam draugam, radniekam, kolēģam? Šis jautājums ietver visu, ieskaitot novērtējumu, vai ārsts saprotami izskaidrojis. Svarīgi ir kvalitātes mērījumi – cik daudz ārsts izdara, un vai pacienti ar padarīto ir apmierināti.

Pasaulē patlaban ir populāra kustība *choosing wisely* (izvēlies prātīgi). Katrā specialitātē mēs, ārsti, zinām, ka kaut kādas lietas darām par daudz. Bieži vien la-

lielākos apjomos, nekā pacientiem nepieciešams. Kas notiek šādu ārstu galvās?

ASV bijuši milzīgi konflikti un atlaišanas par to, ka pārstāv kāda ražotāja intereses. Hārvarda Universitāte atlauda slavenu kardiologu: viss sākās nevainīgi, lekcijā uz kāda studenta jautājumu viņš atbildēja: “Šiem medikamentiem nav blakņu!” Students saprata – tā nevar būt! Sāka rakt un atrada, ka kardiologs ir konsultants, kurš saņem milzīgas naudas no zāļu kompānijām.

Uģis Gruntmanis: “Es vienmēr skatos kopainu, cik katra valsts tērē sociālajam un veselības budžetam. Piemēram, ASV no attīstītajām valstīm tērē vismazāk – ap 8% – sociālajam budžetam, bet visvairāk – ap 18% – veselības aprūpei. Savukārt Francija tērē daudz gan sociālajam, gan veselības budžetam. Latvijā tērējam maz gan sociālajai, gan veselības aprūpei. Turklāt mūsu sociālā aprūpe nav mērķtiecīga – līdzekļi nonāk pie pārtikušiem cilvēkiem. Piemēram, ģimenes valsts pabalsts par pirmo bērnu ir 11 eiro, to saņem arī bagātas ģimenes, bet tajā pašā laikā nespējam maksāt 80 eiro ģimenēm ar bērniem, kurām naudu patiešām vajag.”

boratoriskie izmeklējumi nav vajadzīgi, bet ārsti turpina tos taisīt, jo pacienti pieprasa. Tā šķērdējam valsts naudu un medīku laiku.

Kādu ir jūsu pieredze cīņā ar izdegšanu, kas ir liels risks medicīnā strādājošajiem?

ASV šī cīņa bieži vien ir virspusēja. “Ir daudz depresiju medīku vidū, iecelsim pretizdegšanas direktoru!” Tā ir sliktā pieeja. Ir arī laba: slimnīcā izveidota vingrošanas zāle personālam, piestrādāts pie veselīgas ēdienkartes, jo nevar būt tā, ka ārsts rekomendē ēst veselīgi, bet slimnīcā pieejama tikai taukaina kotlete. Piemēram, Klīvlāndes klīnika arī pateica – gribam palīdzēt ārstiem, kuri smēķē, iesaistīsim īpašā programmā. Ja neatmetīs, diemžēl atlaidīsim. Klīnika grib, lai pacienti jūtas kā tiešām par veselību domājošā iestādē.

Tikko ASV notiesāti *Insy Therapeutics* īpašnieki, pret sāpju medikamentu ražotāji, kuri ilgus gadus bija kukuļojuši ārstus, lai tie izraksta zāles

ASV katru gadu ir jāpilda interešu konflikta liste – jānorāda jebkāda sadarbība, un universitāte to var bloķēt, ja uzskata par neētisku. Arī Latvijā no universitātes klīnikām šādiem cilvēkiem būtu jāiet prom.

Kādu Latviju esat ieraudzījis, nesēn atgriežoties uz palikšanu?

Man ir cerība, ka politiskie vēji mainījušies un labas pārmaiņas Latvijā ir iespējamās. Komunistu partija ZZS, kas vilka valsti atpakaļ daudzus gadus, ir ārā no valdības – tas ir liels sasniegums. Vairākas partijas iestājas par tiesiskumu, godīgu valsts pārvaldi, tas dod cerību.

Man ir prieks par premjeru Krišjāni Kariņu. Simpatizē JKP, jo viņi iestājas par tiesiskumu, simpatizē *Par!* intelektuāli un jaunā partija *Progresīvie*. Ja par prezidentu ievēlēs Egilu Levitu, tad varēsim teikt, ka valsts dodas pareizā virzienā. Ja noraus viņa kandidatūru, tad... vismaz zināsim, kuri tie bija. Iepriekš nezinājām, deputāti skatījās tautai acīs un meloja.

Tagad saslīms un neieradīsies uz balsojumu.

Par to man arī kas sakāms: nesaprotu, kā mēs, ārsti, varam atbalstīt negodīgumu – dot iespēju neparādīties tiesās kriminālnoziegos apsūdzētajiem. Nedrīkstam savu profesionālo godu tā degradēt.

Ko Latvijā turpmāk darīsīt?

Vienmēr ģimenē bijām runājuši, ka gribam braukt atpakaļ. Mums Latvijā ļoti patīk, ir draugi, nekad nav bijusi doma uz mūžu palikt ASV.

Sēdēt malā es negribu. Gribo iesaistīties Latvijas medicīnā, strādāt universitātes slimnīcā. Būšu atklāts, es negribētu sākt kā ierindas ārsts, labprāt vadītu kādu struktūru, kur varu kaut ko reāli mainīt.

Mani vienmēr interesējis darbs ar studentiem, rezidentiem, gribētu arī pieņemt pacientus. Esmu jau runājis ar cilvēkiem Stradiņa slimnīcā, redzēsim, kā ies. Ilze Viņķele teikusi, ka universitātes slimnīcās grib taisīt padomes. Ja tā notiks, es pieteikšos – tādas padomes ir labas, ja tajās nav politisko ieliktņu, bet notiek reāls darbs.

ASV man bija pacienti, kurus pieņēmu 15 gadus un ilgāk. Man prombraucot, viņi bija ļoti bēdīgi, pat raudāja. Atgriešanās Latvijā bija saistīta arī ar ģimeni: mūsu jaunākais bērns Teodors mācās 4. klasē – pēdējais brīdis pārcelties. Mūsu vecākajai meitai jau 28 gadi, viņa dzīvo Kanādā, bet vidējā meita studē Teksasas Universitātē ASV.

Vai nemērķējat uz politiku?

Vairākas partijas to piedāvāja gan uz Saeimas vēlēšanām, gan tagad – Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Novērtēju un jutos pagodināts, bet esmu bijis prom 22 gadus un tagad kādu laiku gribo dzīvot Latvijā, strādāt savā profesijā. Varbūt pēc kāda laika mana izvēle varētu būt arī politika. Mani interesē uzlabot lietas.

UZZINĀI

Uģis Gruntmanis dzimis 1968. gadā Saldū. 1992. gadā absolvējis Latvijas Medicīnas akadēmiju (RSU).

No 1996. gada specializējies internajā medicīnā un endokrinoloģijā vairākās ASV universitātes.

No 2001. gada mācībspēks, vēlāk profesors Teksasas Universitātē Dalasā ASV, kā arī iekšējā slimību rezidentūras vadītājs.

Pie U. Gruntmaņa Teksasas Universitātē stažējušies vairāk nekā 20 ārstu no Baltijas.

2015. gadā ievēlēts par Latvijas Arstu un zobārstu apvienības (LĀZA) priekšsēdi.

Publikācija tapusi sadarbībā ar nedēļrakstu IR

MŪSU LAIKAM ŠOGAD – 70!

N. 1. Tuesday - November 8th

LATVIAN WEEKLY "LAIKS" (TIME)

Helmars Rudzitis, Publisher.

Editorial and Business Office

6643 Bergen Place, Brooklyn 20, N. Y.

Phone TErrace 6-6382.

Subscription Rates. USA, Canada & elsewhere

3 months — \$3.00, 6 months — \$6.00, 1 year — \$11.00.

Advertising rates on application.

L A T V I E Š U L A I K R A K S T S A M Ē R I K Ā

(Turpinājums no nr. 16)

Helsinku Olimpiskās spēles

No tā mirkļa, kad Helsinkos sāka ierasties sacensību dalībnieki, Somija dzīvoja trauksmes stāvoklī. Tās vienīgā vēlēšanās bija – lai olimpiskās sacensības, kuŗas pirmo reizi piedalījās PSRS, noritētu bez sarežģījumiem. Un neraugoties uz dziļo naidu pret tās apdraudētāju, par godu somiem jāliecina, ka tie meistarīgi veica savu grūto uzdevumu, kaut arī bieži ar sakostiem zobiem...

Cik plata ir sprauga starp Rietumiem un Austrumiem, to izjuta visi, kuŗi piedalījās Helsinku Olimpiskajās spēlēs. Un tomēr ik uz soļa varēja piedzīvot to neiedomājamo zemošanos krievu priekšā, ko parādīja vairums žurnālistu un arī daļa starptautiskā sporta vadītāju. Jautājums, vai esat bijis ielūgts sarkano olimpiskajā ciemā Kapilā, kur krievi nepārtraukti rikoja savus "tūkstots un vienas nakts" svētkus ar šampanieša, Kaukaza vīnu un vodkas plūdiem, dzirdēja visbiežāk. Viens žurnālists bija pat tā aizrāvis, ka ziņoja savam laikrakstam: "Pieņemšana bija tik varena kā pie paša cara..." Ar rūgtumu jākonstatē, ka uz krievu propagandas āķa vēl aizvien uzķeras pat vīri, kas pieraksta rietumnieku laikrakstus. Kad viņi nāks pie prāta? Varbūt pēc tam, kad būs izgulētas pagiras.

Svētdien, 3. augustā, 70 000 skatītāju bija liecinieki 15. Vispasaules Olimpisko spēļu īsajam, bet svinīgajam noslēguma aktam. Neskaitot sarkano Ķīnu, Helsinkos sacentās 63 nācijas ar 5871 sportistu. No 148 zelta medaļām visvairāk izcīnīja Savienotās Valstis – 40, Padomju Savienība – 23, Ungārija – 15 un Zviedrija – 12. Neoficiālajā kopnovērtējumā krievi piedzīvoja nepatīkamu sakāvi, jo beidzamajās sacensību dienās amerikāņi ne tikai izlīdzināja jau vairāk nekā 120 punktu lielo starpību, bet pat aizsteidzās par 80 punktiem priekšā.

Austrālijas Latvietis ziņo, ka pēc pēdējās informācijas Latvijā

dzīvo agrākais Eiropas meistars un olimpiskais sudraba medaļas ieguvējs (1936. g.) cikstonis Edvīns Bietags. Viņš audzinot kuplu bērnu pulciņu. Rīgas Sports raksta, ka pēc latviešu olimpiešu atgriešanās dzimtenē notikusi preses konference, kas esot pavisam jauns notikums "republika". Galvenais runātājs bijis basketbolists Maigonis Valdmanis: "Jāatzīmē, ka Austrālijas komanda sastāvēja no dažādu tautību emigrantiem. Viņu vidū bija trīs latvieši, trīs lietuvieši un divi beļģi." Pareizs gan ir tikai pirmais skaitlis, un par beļģiem līdz šim nekas nebija dzirdēts.

Cīņa raksta: "Atzīmējot PSRS basketbola piecdesmito (lasi "50") gadadienu, Kauņā notika turnīrs, kuŗā piedalījās... "Ja jau tā sauktais "PSRS basketbols" ir tik vecs, kādēļ nepiešaut vēl klāt tikai mazliet vairāk par 16 gadiem un pie tās pašas reizes iznīcināt arī "mītu", ka basketbolu izgudrojis Amerikas kanadietis Dr. Neismits 1891. gadā Springfildā.

Sportisti negrib braukt mājās

Tas pats, kas jau notika pēc Olimpiskajām spēlēm Londonā 1948. gadā, vairāki padomju satelītu sportisti negrib braukt vairs mājās. Kā pirmais pēc palīdzības saucis viens rumānis, ko divi viņa vienības pavadoņi grūda atpakaļ automobiļi. "Palīdziet man. Es negribu braukt atpakaļ. Ļaujiet man palikt šeit. Nē, nē, es nekādā gadījumā nebraukšu mājās," kliedzis nelaimīgais. Somu policija cīnījās izšķīrusi un bēglim norādījusi, kur atrodas ārlietu nodaļa tieši prasību pieprasīšanai. Rumāņu sportists tur tomēr nav ieradies, bet pazudis pavisam. Stokholmas *Dagens Nvheter* ziņo, ka arī deviņi Ungārijas olimpiskās vienības dalībnieki atteikušies braukt atpakaļ. Kā vienā, tā otrā gadījumā oficiālās iestādes nav izpaukušas "dumpinieku" vārdus.

Sološs sākums

Vienam no latviešu jaunākās paaudzes gleznotājiem Konstantīnam Černokam *French Art Center* galerijā Ņujorkā patlaban notiek pirmā patstāvīgā gleznu izstāde. Černoks Ņujorkas latviešu glezniecības cienītājiem nav vairs svešs, daži viņa darbi bija izstādīti jau 1955. gadā Ņujorkas jauno latviešu gleznotāju darbu skatē. Viens viņa darbs bija redzams arī latviešu mākslinieku grupas pagājušā gada darbu izstādē Ņujorkā. Pēc Otrā pasaules kara nokļuvis Austrijā, Zalcburgā, Černoks sāk nopietni nodoties glezniecībai. Ieradies

šajā kontinentā, viņš studijas turpina *Art Student League* mākslas skolā pie portretista Ūlinska.

Jonāss Miesnieks**Vecs vīrs un jaunība**

*Gaiša, saulaina tu esi,
Kā pats zemes ārs un prieks,
Gaismu tu ar sevi nesi;
Es tās gaismas mantinieks.*

*Dieviņš dvēseli tev devis
Mīlas pilnu, skaistuma;
Visu viņš ir piepildījis,
Ko es, nabags, lūdzu tam.*

*Gaišas domas, siltus vārdus
Viņš tev mutē ielicis,
Sakrāvis kā mīlas zārdus
Dieviņš tavās debesīs.*

*Darbs, ko dari, ka tas sokas!
Cik tas īsts un tīrs un jauks!
Tavās tirās, glītās rokās
Dus kā šķīstīšanās trauks.*

*Kapu ēnas slīd man pāri,
Bet kā migla viņas gaist,
Kad es skatu acu pāri,
Kuŗā viss tik tīrs un skaists.*

Latviešu dzīve Kanadā

Toronto. Atbalstīt latviešu sēdienes skolu, turklāt neko neziedojo, varēs ikviens tautietis, apmeklējot M. Ziverta "Minhauzena precību" izrādi, ko sniegs TLB drāmas ansamblis Sv. Andreja baznīcas zālē. Ansamblis izrādes atlikumu dāvina skolai. Luga, ko iestudējis V. Pukats, Toronto jau izrādīta un guvusi lielu piekrišanu, tādēļ uz izrādi gatavojas iet arī laba daļa to, kas lugu jau redzējuši, jo biļešu cenas ir 1 dolars visās vietās un skolēniem pusena.

- Toronto Latviešu biedrības dāmu sapulcē pārvēlēja dāmu komiteju, kuŗas sastāvā no jauna nāk vienīgi Lidija Veģere, aizejot H. Mangalei. Pienākumus komitejā pārkārtoja šādi: priekšniece paliek Laura Krasta, viņas vietniece – Milda Matīsa un Mariana Vosveniece, sekretāre – Hermīne Pāvula, kasierē – Velta Ruble, locekles – Vija Šilde un Lidija Veģere. Nolēma 10. martā TLB namā rīkot "Raibo vakaru".

- Jaunais Edgara Alberinga organizētais un vadītais latviešu klubs savu triju stāvu nama pārbūvi un izdaļošanu paveicis tik tālu, ka 16. februārī ielūdz visus tautiešus uz nama apskati ar pacienāšanu. Turpmāk klubā paredzēti regulāri deju vakari trešdienā un svētdienās ar skaņu plašu mūziku. Klubs uzņemas sarīkot savās telpās arī banketus un privātas viesības dažādos cenu līmeņos.

Zinaīdas Lazdas daudzināšana

"Kad no tālienes raugāties uz meža sienu, redzam paceļamies dažas retas, staltas galotnes pāri it kā vienmērīgajam meža līmenim. Tāda reta, stalta galotne latviešu dzejā ir Zinaīda Lazda." Ar šiem vārdiem sākās Rūtas Skujiņas referāts Kalamazū latviešu jaunatnes kopas rīkotajā Zinaīdas Lazdas vakarā. Rūtas Skujiņas dzīvās atmiņas par dzejnieci padarīja stāstījumu saistošu. Viņa

stāstīja par Lazdu kā par cilvēku, draugu, audzinātāju, dzejnieci. Pakavējās pie dažādajām temām Zinaīdas Lazdas dzejā – dabas, patriotisma, seniskuma, kosmosa izjūtas, filozofijas un mīlestības. Referātā iepītās Lazdas dzejas ar savu dziļumu, tvirtumu, simbolu bagātību ilustrēja teikto. Referātu izteiksmīgi lasīja Liesma Krautmane.

ALJA biedru skaits tuvojas tūkstotim

Gadskārtējais Amerikas latviešu jaunatnes apvienības kongress notiks Kalamazū septembra pirmajās dienās. Rīcības komiteja, kuŗā darbojas Aldonis Mežsēta, Anita Vilciņa, Ģirts Kaugars, Leonīds Neimanis, Uldis Ievāns, Māra Kaugara u. c., jau sākusi priekšdarbus. Kongresa ballei "Kongress dejo" sarunāta N. Āriņa deju kapela. Bez tradicionālās polonēzes plānotas arī citas dejas. Koncertā aicinās piedalīties vienu no izcilākajām latviešu dziedātāju kopām trimdā – kori "Dziesmu vairog", kuŗā no 70 dziedātājiem apmēram trešdaļa ir jaunieši.

Pa deportēto pēdām

Ādolfa Šildes ievērojamā grāmata par mūsu deportētajiem jālasa katram latvietim. Tā ir vienīgā izsmēlošā grāmata par deportēto dzīvi Sibīrijā. Interesanti ir no Sibīrijas izvesti foto uzņēmumi. Lūk, dažas kritiķu atsauk-

smes par šo grāmatu. "A. Šildes jūtas un domas ir likušas izsekot varbūt simtiem tūkstošu latviešu vīru, sievu un bērnu liktenim tālajās drausmīgajās vergu gaitās. Ar milzu pūlēm, pacietību un neatlaidību ir savākts materiāls, kas, viņa paša rūpīgi un lietpratīgi apstrādāts, bez kāda patosa, mums paver cilvēku moku ainu, kuŗas priekšā tiešām var nobālēt viss, kas līdz šim lasīts ne tikai latviešu vēsturē vien."

A. Plensners (Vācijas *Latvija*): "Ādolfs Šilde uzņēmies grūtu, gandrīz neiespējamu uzdevumu – atsegt nezināšanas un noslēpumainības aizkaru, kas aizēno deportēto un Kurzemes cietoksnī gūstā kritušo latviešu gaitas un likteņus. Tagad pirmo reizi mūsu rokās ir neapgājami fakti un dati."

Latvijas dejas televīzijā

Baleta soliste **Vija Vētra** Melburnas populārākajā televīzijas raidītājā HSVJ sniedza dejas. Viņa piedalījās bērniem domātajos t. s. *Judy Jack children's show* priekšnesumos. Turpmāk šajos raidījumos viņa uzstāsies katru ceturtdienu.

Vai Jānis Ivanovs kritis nežēlastībā?

Kā zināms, Staļina prēmiju pārdēvēja par Ļeņina prēmiju. Tās piespriešanai Maskavā darbojas īpaša komiteja. Janvāra otrajā pusē tā sāka savu sesiju, lai apspriestu izvīrīto kandidātu sarakstu. Vissavienības apjomā uz lielo naudu un augsto godu kandidē 107 rakstnieki, mūziķi, tēlotājmākslinieki, aktieŗi un kinematografijas darbinieki. Latvijas PSR Ministru padome, Zinātnu akadēmija, Kultūras ministrija, Rakstnieku savienība par kandidātiem ieteikuši rakstnieku Andreju Upiti (par romānu "Plaša mākoņos", kur nesaudzīgi ķengāta Aspazija), komponistu Marģeru Zariņu (par operu "Uz jauno krastu", kuŗas libretā izmantots Viļa Lāča bezkaunīgākais melu romāns), diriģentu Leonīdu Vigneru, kā arī pēc Blaumaņa noveles motīviem darinātās filmas „Salna pavasari” veidotājus, režisorus, tēlotājus un komponistu Jāni Ivanovu. Interesanti, ka Jānis Ivanovs ir okupētās Latvijas skaņu mākslas ražīgākais lielgaballieks, kuŗa darbus tiešām daudz spēlē visā Padomju Savienībā. Viņš ieticis sarakstā tikai ar filmas palīdzību, kaut gan pagājušajā gadā pirmatskaņojumu piedzīvoja viņa 8. simfonija, saņemot augstus cildinājumus.

(Turpinājums sekos)

(Turpināts no 1. lpp.)

Kultūrvēsturiskas nozīmes sarīkojums Dublinā

“Skrīveru gotiņas”, ietītas grāmatas vāka noformējuma pāpīrītī – pirmais pārsteigums autoriem

Grāmatas māksliniece/maketēja Santa Siliņa. Īstenībā vai it visu Īrijas latviešu sarīkojumu, arī ELKS II logo autore ir viņa. Grāmatas “Pētersoni Īrijā” noformējums ir tā cienīgs, lai tiktu pieteikts konkursam “Zelta ābele”

Šolaiku pīpju ražotnes *Kapp & Peterson* vadītājs *Joshua Burgess* (Džošua Burges), kam autore ir pateicīga par iespēju pētīt uzņēmuma muzeja dokumentu arhīvu

Grāmatas fragmentus izteiksmīgi lasīja Īrijas latviešu dramatiskās kopas “Dzintars dzintarā” aktieri Ilona Jurgena, Marita Danne, Gints Lakutis un Guntra Mušinska

Silvija Jones – Īrijas latviešu “vecās trimdas” pārstāve

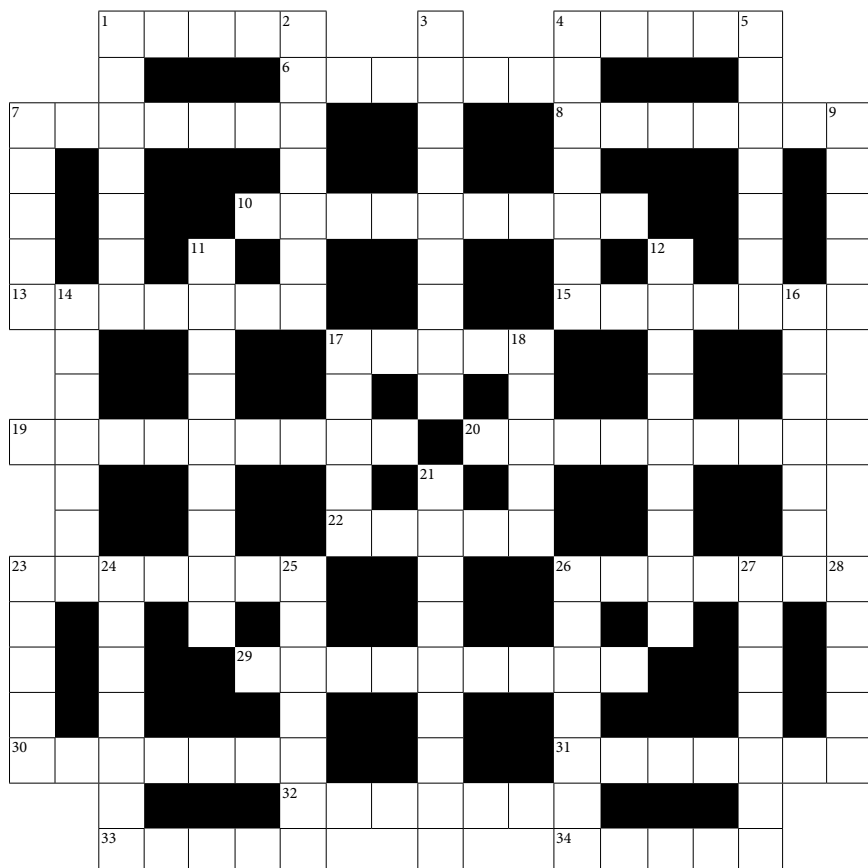
Sveicēju pulkā dziedāšie draugi – Īrijas latviešu koris LA'IR

Īsta Pētersona pīpe, kas Dublinā gatavota 1895. gadā, un Pētersonu dzimtas māju Klijēnu dienasgrāmata, saukta “Mājrullis priekš Klijēniem”, kas ne tik vien iedvesmojusi autori, bet arī bijusi “atslēga” varoņu likteņu atšifrējumam

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

kums. 5. Pirms diviem gadiem. 7. Pēc neilga laika. 9. Latviešu rakstniece (1905-1981). 11. Tvaicētas. 12. Rakstura īpašība. 14. Apaļa izbūve ar kupolu. 16. Izrādes norises vieta. 17. Arāliju dzimtas krūms. 18. Deklasēts elements Francijā. 22. Latviešu dzejnieks (1850-1879). 23. Liepas miza. 24. Debespuse. 25. Apdzīvota vieta Amatas novadā. 26. Iedzimtas spējas. 27. Tbilisi agrākais nosaukums. 28. Īsa, jautra satura izrāde.

Krustvārdu mīklas (Nr. 19) atrisinājums

Līmeniski. 4. Kilograms. 7. Tartu. 8. Irāka. 9. Perimetrs. 10. Bazūne. 11. Oga. 13. Galops. 18. Liktori. 21. Kadets. 23. Andora. 24. Aras. 25. Akrs. 26. Sapals. 28. Senāts. 29. Tampere. 34. Rupors. 35. Osi. 37. Bamako. 38. Parametri. 39. Skipa. 40. Kolba. 41. Standarts.

Stateniski. 1. Domino. 2. Arieta. 3. Kastas. 4. Kupons. 5. Sislis. 6. Skalps. 12. Goti. 14. Ainavas. 15. Krekeri. 16. Vakars. 17. Kedas. 19. Ūdens. 20. Erots. 22. SAS. 23. Ass. 27. Upes. 30. Pumeks. 31. Trupas. 32. Kasiks. 33. Skarbs. 35. Olaine. 36. Idejas.

Līmeniski. 1. Liels dekoratīvs dārzs. 4. Ziedkopa. 6. Dēla sieva. 7. Rupji, banāli. 8. Zvirbulveidīgo kārtas putns. 10. Nejēdzības. 13. Skalbju dzimtas augs. 15. Valstu apvienība. 17. Jupitera pavadoņi. 19. Kolonnas rinda, kas balsta arku pārsegumu. 20. Ezers Vidzemē. 21. No kokospalmu, datēlpalmu sulas gatavots alkoholisks dzēriens. 23. Stagars. 26. Domu ap-

maiņa. 29. I. Ziedoņa aprakstu grāmata divās daļās. 30. Vizbuļu dzimtas augs. 31. Mākslīga ūdenskrātuve. 32. Ļoti darbīgs cilvēks. 33. Dekoratīvs krustziežu dzimtas augs. 34. Tārtiņveidīgo kārtas putns.

Stateniski. 1. Pilsēta Itālijā, Sicīlijas ziemeļos. 2. Žubiņu dzimtas putns. 3. Māla izstrādājumi. 4. Valdemārpils agrākais nosau-

Pārsteigumi nebeidzas – Aija un Aivars Lapsas pārsteidz ne tikai Sandru, bet visus klātesošos ar Aijas meistardarbu – torti. Vēlāk, to nobaudījuši, gandrīz visi izdvesa – nu, garšo kā bērniņā Latvijā! (Tā “grāmata” arī bija ēdama!)

Jauna grāmata – “Latvieši Gērnzijā”

Pie lasītājiem devusies Latvijas Goda konsules Gērnzijā Lilitas Krūzes pirmā grāmata, kas stāsta par latviešu dzīvi šai salā. Tajā apkopotas divdesmit intervijas ar cilvēkiem, kas kādu savas dzīves daļu te pavadījuši, strādādami visdažādākajās nozarēs. Visvairāk dārzniecībā un viesmīlības biznesā, lauksaimniecībā un aprūpē. Kā viņiem ir klājies, uzzināsi, lasot ieskatu katra grāmatas varoņa dzīvē.

Šī grāmata atspoguļo ne tikai latviešu neizsīkstošo spēku un izturību, nepadošanos grūtībās, bet paver lasītājam arī ieskatu mātes un bērna attiecību veidošanā, sevis atrašanās un pilnveidošanā. Grāmata ir par latviešiem, kas apguvuši jaunu dzīves pieredzi, “izpleš spārnus” un atgriežas uz dzīvi atpakaļ Latvijā.

Intervēto vecums ir no divdesmitgadīgiem jauniešiem līdz pat

Grāmatas autore ar izdevēju Ati Baumanu

cilvēkiem pensijas vecumā. Pārsvārā ir intervijas ar daļā dzimuma pārstāvēm, taču tas tikai sagādāšanās pēc. Taču jāatzīmē, ka sākumā darbā uz Gērnzijas salu tiešām tika aicinātas tikai sievietes.

Domājams, ka pirmie latviešu viesstrādnieki Gērnzijas salā ieradās 20. gs. otrajā pusē. Ejot pa *High Street*, Gērnzijas galvaspilsētas *St. Peter Port* galveno ielu, dažreiz ir pārņēmusi sajūta, ka esi mazajā Latvijā – visapkārt skan latviešu valoda. Ir aplēses, ka kādu laiku Gērnzijā ir dzīvojuši un strādājuši ap 5000 – 6000 latviešu.

Autore pateicas izdevniecībai *Sava grāmata* par sadarbību un atbalstu!

Grāmatu “Latvieši Gērnzijā” var iegādāties, sazinoties ar autori Lilitu Krūzi, rakstot uz e-pasta adresi: lilita@cwgsy.net

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro par cm² ierāmējumā Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

Latviešu jaunieši no visas pasaules šovasar pulcēsies Latgalē

DĀRTA APSĪTE

Labības lauki jau lēnām sāks nobriest, kad Daugavpils novada gleznainā Viragnas ezera krastā pulcēsies latviešu jaunieši no visas pasaules, lai kopīgi diskutētu par aktuālām sabiedriski politiskām temām, radītu jaunas idejas kultūrā, biznesā, politikā, attīstītu kritisko domāšanu, kalnu rotas un iepazītos ar Latgales vēsturi.

Imants Ziedonis ir teicis, ka pie cilvēka neved neviens tilts, pie cilvēkiem var aiziet tikai pa atspulgiem. Tāpēc arī mēs šajā vasarā spoguļosimies Latgales 2x2 semināra temā ATSPULGI. Mēdz teikt, ka Latgalē redz uzlecām un norietam divas saules – vienu debesu pamalē, otru ezeru atspulgā. 2x2 ir vieta, kur vairojas darīgriba un rodas jaunas idejas.

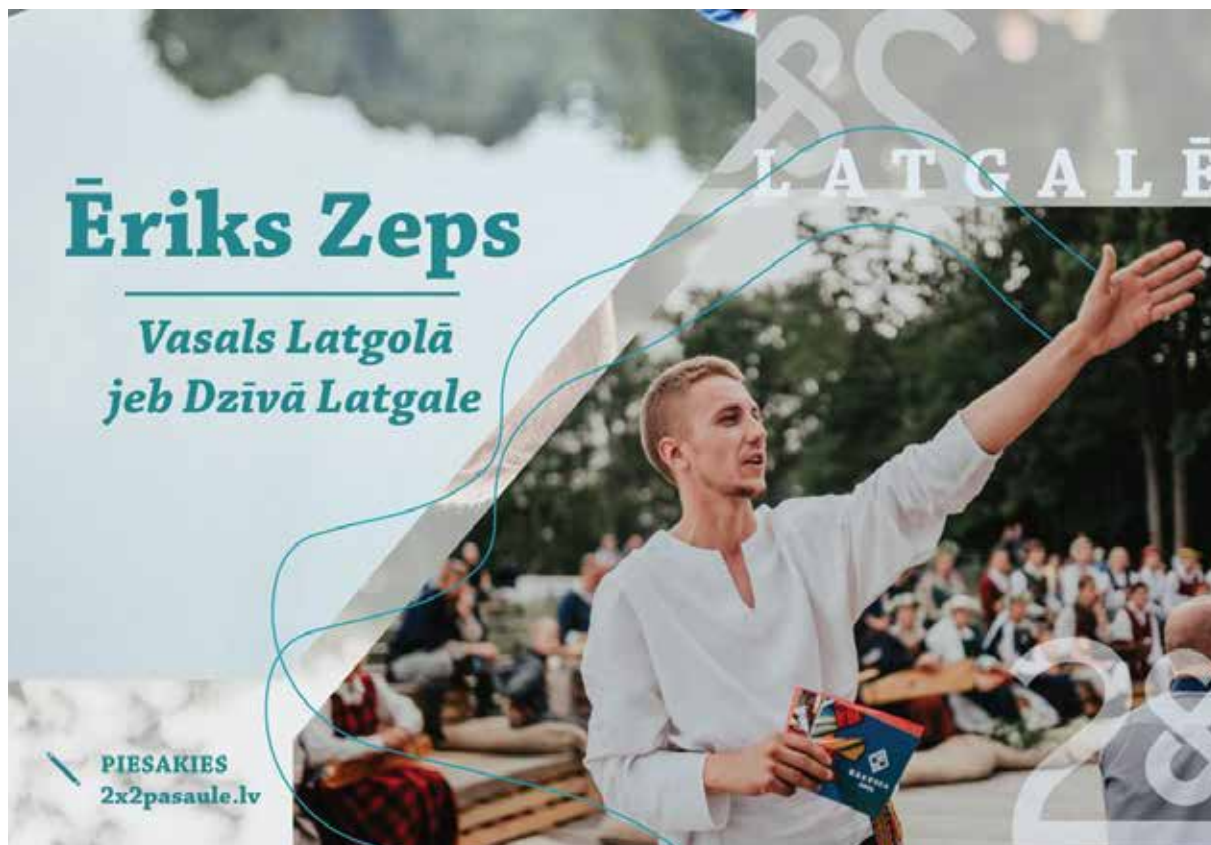
Latgales 2x2 semināra programma būs piesātināta ar aktīvām un radošām lekcijām, debatēm un radošo darbu, ko vadīs dažādu nozaru profesionāļi.

Katru dienu dalībnieki gūs zināšanas ievirzēs un projektos. Pirmo dienas daļu tie pavadīs kādā sevī izvēlēta ievirzē:

Pašizziņa. Kā domāt kritiski un saglabāt draugus. Latvijas sabiedrība šodien un rīt. Mūsdienu latviešu valoda. Vasals Latgolā jeb Dzīvā Latgale. Vēsture Latgales acīm. Savukārt dienas otrā daļa tiks pavadīta kādā no izvēlētajiem projektiem: Rotkalšana. Aktīvā atpūta Latgales dabā. Mūsdienu Latvijas virtuve. Teātris. Amatniecības projekts. Žurnālistika. Animācija. Latgales folklorā.

Dalībniekiem būs iespēja iepazīt Latgales kultūrvēsturi postfolkloras grupas “Rikši” dalībnieka Ērika Zepa un grupas “Dabasu Durovys” mūziķa un sabiedriskā darbinieka Arņa Slobožņina vadībā. Migrācijas un integrācijas jautājumus diskutēs kopā ar pētnieci Agnesi Lāci.

Gatavosim kopā ar šefpavāru Māri Janosonu, rotas kalsim ar Vitautu Straupi. Kopā ar Daini Mjartānu iepazīsim Latgales uzņēmīgākos ļaudis.

Vakaros jauniešiem pašiem būs iespēja parādīt savus talantus, iepazīt citus jauniešus, diskutēt par Latvijai svarīgiem jautājumiem, izdziedāt un izdejojot latviešu dziesmas un dejas. Viena diena tiks atvēlēta Latgales iepazīšanai, kurās laikā dosimies izbraukumā, lai apskatītu skaistākās vietas, kultūrvēstures objektus un tiktos ar vietējiem uzņēmējiem un citiem iedvesmojošiem ļaudīm.

2x2 nometne tika izveidota pagājušā gadsimta sešdesmitajos ga-

dos un toreiz pulcēja trimdas latviešus Ziemeļamerikā. Mērķis bija stiprināt latvietību to jauniešu vidū, kuri dzimuši un auguši ārpus Latvijas. Kopš 2015. gada vasaras 2x2 notiek arī Latvijā, turpinot piecdesmit gadu garumā iedibināto tradīciju, apvienojot Latvijā un ārpus Latvijas dzimušos latviešu jauniešus. Kā vieslektori un ieviržu vadītāji 2x2 nometnēs ir piedalījušās sabiedrībā pazīstamas personas – Vaira Viķe-Freiberga, Krišjānis Kariņš, Dace Melbārde, Jānis

Skutelis, Raimonds Graube, Jānis Domburs, Zane Peneze, Jānis Bergs u. c.

Nometne notiks no 26. jūlija līdz 2. augustam atpūtas bazē “Virgna”. Aicināti pieteikties gan ārzemēs, gan Latvijā dzīvojošie latviešu jaunieši vecumā no 18 līdz 30 gadiem, rakstot uz info@2x2pasaule.lv, vai aizpildot anketu 2x2pasaule.lv. Dalībniekiem pastāv iespēja iegūt stipendiju. Pašlaik jau pieteikušies latviešu jaunieši no ASV, Anglijas, Vācijas, Šveices, Beļģijas, Brazīlijas, Zviedrijas un Latvijas.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tāl. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem Rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija. Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuri tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 186

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerciālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm. **Atlaides atkārtotām reklāmām.**

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā – SEB Banka, nr.: LV60UNLA0050018705154, vai, sūtīt naudu vai čeku *Brīvās Latvijas* atbalstam mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis, Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick, Northants, NN6 7TJ.**

SPORTS

SPORTS

SPORTS

PASAULES ČEMPIONĀTS
HOKEJĀLATVIJAS HOKEJISTI –
10. VIETA

Latvija – Norvēģija 4:1 (0:1, 1:0, 3:0). Latvijas hokeja izlase ar skaistu uzvaru beidza dalību 2019. gada pasaules čempionātā un ar 4:1 (0:1, 1:0, 3:0) B apakšgrupas spēlē Bratislavā pieveica Norvēģijas valstsvienību.

Spēles sākums Latvijas izlases izpildījumā bija mierīgs. Lai arī latvieši biežāk meta pa pretinieku vārtiem, momenti nebija pārāk bīstami. Norvēģijas izlase 16. minūtē vairākumā izvirzījās vadībā, kad precīzi meta Tobias Lindstrēm.

Spēles gala rezultāts tika panākts spēles 55. minūtē, kad pie vārtiem acīgi nospēlēja Ronalds Kēniņš, kurš pirmais ieguva vārtsarga atvairīto ripu un izdarīja precīzu metienu. **Latvijas izlase B apakšgrupas kopvērtējumā ar deviņiem punktiem septiņās spēlēs ierindojās piektajā vietā un pa-**

saules čempionātu noslēdza 10. vietā. Pasaules čempionātā Bratislavas grupā Latvijas izlase uzvarēja Austriju, Itāliju un Norvēģiju, bet nespēja gūt kaut punktu cīņās ar pastāvīgajām *play off* dalībniecēm – Čehiju, Zviedriju, Krieviju un Šveici.

Priekšsacīkšu B grupas tabula. Uzvaras, iegūtie un zaudētie vārti, punkti. Katra komanda aizvadīja septiņas spēles.

Krievija	7	36:7	21
Čehija	6	39:14	18
Zviedrija	5	41:21	15
Šveice	4	27:14	12
Latvija	3	21:20	9
Norvēģija	2	19:33	6
Itālija	0	5:48	2
Austrija	0	9:40	1

“PARĀDĪJĀM LATVIEŠU
LEPNUMU..”

Latvijas hokeja izlases galvenais treneris Bobs Hārtlijs pēc komandas pēdējās spēles 2019. gada pasaules čempionātā vērtēja uzslavas visai valstsvienībai, kas parādījusi cīnītāju raksturu.

“Spēle uzlabojās no perioda uz periodu. Pirmais periods bija tāds gausāks, jo daudz emociju paņēma iepriekšējā spēle pret Zviedriju. Es tam biju gatavs, mums bija laba

saruna pēc pirmā perioda, un tad jau ar katru brīdi spēle arvien labāka un labāka. Un beigās arī uzvara,” pēdējo spēli turnīrā raksturoja Hārtlijs. “Kopumā esmu apmierināts ar turnīru. Zināju, ka ir jāuzvar kāda no TOP komandām (lai iekļūtu ceturtdaļfinālā). Mēs tam bijām tuvu katrā spēlē, bet ne tik tuvu, lai uzvarētu. Traumas pirms čempionāta, tad Rodrigo (Ābola) savainojums... Bet visi spēlēja ļoti labi. Komandā labi ienāca Richards Marenis, Jānis Jaks. Mūsu vairākums turnīra gaitā bija fantastisks, mēs vienkārši “uguņojām”. Vārtsargi bija labi, visa komanda bija limenī, un tas ir tas, ko vēlamies redzēt. Uz papīra mēs nevaram sevi salīdzināt ar Krieviju vai Zviedriju, bet laukumā mēs parādījām īstu latviešu lepnumu,” sarunā ar LTV sacīja kanadiešu treneris. “Mums vēl jāprojām vajag, lai daži jaunie hokejisti izaug mūsu sistēmā, svarīgi ir attīstīt arī vārtu gūšanu, ripas kustību un slidošanu. Kā hokeja valstij Latvijai tam ir jāpievērš pastiprināta uzmanība. Mēs varam attīstīt spēlētājus tā, lai viņi rēgulāri spēlētu Nacionālajā hokeja līgā (NHL). Pirms gadiem desmit Šveicei, kuŗa teritorijas izmērā ir apmēram tādi pati kā Latvija, bija varbūt divi NHL spēlētāji, bet tagad viņiem ir 14 – 15 tādi hokejisti. Attīstība ir iespējama,” pārliecināts bija Latvijas izlases galvenais treneris. Hārtlijs vēl piebilda, ka palikuši divi mērķi – NHL čempionātā iegūt Gagarina kausu un aizvest Latvijas izlasi uz Ziemas olimpiskajām spēlēm: “Nesmu viens, federācijas vadītāji

man sniedz lielu atbalstu, tāpat pārējie treneri un apkalpojošais personāls.”

NO PASAULES ČEMPIONĀTA
STATISTIKAS

Individuālajos statistikas rādītājos izcēlās Latvijas izlases uzbrucējs **Teodors Bļugers**, kurš iemetienu rādītājā bija devītais labākais, jo viņš uzvarēja 126 iemetienos no 201, kas bija 62,69%. Tiesa, hokejista uzvarēto iemetienu skaits bija vislielākais starp visiem čempionāta spēlētājiem. Vēl pēc pirmajām spēlēm Bļugers gan bija iemetienu sadaļas līderis. Tikmēr rezultatīvāko spēlētāju sarakstā labākais no Latvijas izlases bija Rūdolfs Balcers, kurš ar septiņās spēlēs iekrātiem vieniem vārtiem un septiņām rezultatīvām piespēlēm bija 17. vietā, bet viņš ieņēma dalītu piekto pozīciju starp labākajiem piespēlētājiem. Grupu turnīra rezultatīvākais hokejists ar pieciem vārtiem un 12 rezultatīvām piespēlēm bija zviedrs Viljams Nilanders.

Šī čempionāta Latvijas izlases labākais snaiķeris Roberts Bukarts ar četriem vārtu guvumiem šajā rādītājā starp visiem turnīra dalībniekiem ieņēma dalītu 14. vietu.

Vārtsargu sarakstā **Elvis Merzļkins** ar trīs spēlēs atvairītu 91,41% metienu ieņēma desmito vietu, **Kristers Gudļevskis** ar četrās spēlēs atvairītiem 90,91% metienu bija 12. pozīcijā. Gudļevskis šajā čempionātā caurmērā spēlēja ielaidā 2,01 ripu, kas grupu turnīrā bija septītais labākais rādītājs.

PASAULES ČEMPIONI –
SOMIJAS HOKEJISTI

Pasaules čempionāta ceturtdaļfināla trīs spēles beidzās ar vienu vārtu guvuma pārsvaru, tikai Čehijas un Vācijas vienību sacensībā čehi izrādījās pārliecinoši pārāki un uzvarēja ar 5:1. Citās spēlēs: Krievija – ASV 4:3, Kanada – Šveice 3:2, Somija – Zviedrija 5:4. **Pusfināls: Krievija – Somija 0:1.** Somijas valstsvienība demonstrēja izcilu komandas spēli un pārspēja Krievijas izlasi ar “futbola” rezultātu. **Kanada – Čehija 5:1.** Kanadas hokejisti savā pusfināla spēlē pārliecinoši pārspēja Čehijas valstsvienību. Lielu ieguldījumu savas komandas uzvarā deva vārtsargs Mets Marejs, kurš tika galā ar 40 no 41 pretinieku metiena. Kanadieši kopumā izdarīja 30 metienus. Par trešo vietu: **Krievija – Čehija 3:2** (1:2, 1:0, 0:0, 1:0). Komandām nācās spēlēt desmit minūšu ilgu pagarinājumu, kuŗā labākā vārtu gūšanas iespēja bija Nikitam Gusevam.

Fināls. Somija – Kanada 3:1 (0:1, 1:0, 2:0). Somija finālā ar rezultātu 3:1 pārspēja hokeja dzimtenes Kanadas valstsvienību. Somijas valstsvienība par pasaules čempioni kļuvasi 1995., 2011. un nu arī 2019.gadā. Finālspēlē ar diviem gūtiem vārtiem izcēlās Marko Antila, bet ar vienu precīzu metienu atzīmējās Harri Pesonens. Somijas izlases vārtsargs Kevins Lankinens šajā spēlē atvairīja 43 pretinieku metienus. Viņu pārspēja vienīgi Šī Teodors.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

DIEVKALPOJUMI

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Lesterā, St. Ursula's Chapel, Wyggestons, 160 Hinckley Road, Leicester, LE3 0UX, sestdien, 1. jūnijā, plkst. 14 dievkalpojums.

“Straumēnos”, Cathorpe Manor, Lilbourne Road, Cathorpe, Lutterworth, LE17 6DF, svētdien, 30. jūnijā, plkst. 10 dievkalpojums.

ZIEMEĻANGLIJAS DRAUDZE, māc. D. Vāvere

Bradfordā, Vācu baznīcā (The German Protestant Church), 29 Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA, svētdien, 16. jūnijā, plkst. 11 Trīsvienības svētku dievkalpojums.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, 2. jūnijā, plkst. 12 dievkalpojums.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, 2. jūnijā, plkst. 15 dievkalpojums.

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. D. Vāvere

Mančesterā, Vācu baznīcā (Martin Luther Kirche), 9 Park Road, Stretford, M32 8FE, svētdien, 9. jūnijā, plkst. 13.30 Vasarsvētku dievkalpojums.

APVIENOTAJĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT. UN MIERA DRAUDZĒ

St. James Church Piccadilly, 197 Piccadilly, London W1J 9LL, svētdien,

16. jūnijā, plkst. 14.30 Baltijas aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums angļu valodā kopā ar lietuviešu un igauņu draudzēm.

BEĻGIJA

Piemiņas svētbrīdis Lommeles Brāļu kapos svētdien, 2. jūnijā, plkst. 10.30, ierašanās plkst. 10. Svētbrīdī kalpos mācītājs Rinalds Gulbis un katoļu priesteris Andris Jerumanis. Pēc svētbrīža: klusuma brīdis kapsētas kriptā, ziedu nolikšana pie kapu kopīņām. Aicina Beļģijas latviešu ev. lut. draudze.

Pēc svētbrīža, sākot no plkst. 13, aicinām apmeklētājus uz pusdienām neformālā un draudzīgā gaisotnē Lommeles restorānā *De Grootte Hoef*.

Lommeles Brāļu kapi atrodas 93 km no Briseles, Beļģijas ziemeļaustrumos. Sadarbībā ar Latvijas Republikas pārstāvniecībām Briselē piedāvājam transporta iespējas – pasažieru vietas pārstāvniecību minibusos. Pēc svētbrīža busiņi vedīs pasažierus uz pusdienām Lommelē.

VĀCIJA

LELB Vācijas apgabala gadskārtējā mācītāju un draudžu darbinieku konference “Kristība nav tikai ūdens vien” Freiburgā, Vācijā, Daugavas Vanagu namā “Bērzaine”, Leinhalddenweg28, 79104 Freiburg im Breisgau, no 29. maija līdz 2. jūnijam. Konferences gaitā 30. maijā paredzēta LELBāl goda krusta pasniegšana Prof. Dr. V. Herlem (*W. Härle*). Mīļi aicinām visus Freiburgas apkārtnes

latviešus no tuvienu un tālienu uz konferences noslēguma dievkalpojumu svētdien, 2. jūnijā, plkst. 10. Kalpos LELBāl archibiskape Lauma Zuševica un Vācijas apgabala garīdznieki. ***

Svinēsim Jāņus Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59*, un pļaviņā aiz tā, piektdien, **21. jūnijā,** sākot no plkst. 18 pievakarē. Lūdzu, ierasties ar Jāņu dziesmu vāceli un groziņu aizaidam.

DIEVKALPOJUMI

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, *Sankt Ludwig, Bismarck un Wredestrasse* krustojumā, Trīsvienības svētdienā **16. jūnijā** plkst. 15 paredzēts dievkalpojums. Kalpos mācītājs Rolands Eimanis pirmo reizi kā draudzes mācītājs, kopā ar diakoni Rasmu Gundegu leviņu. Pēc dievkalpojuma sabiedriskā pēcpusdiena ar azaidu groziņu veidā draudzes telpās. Visi laipni lūgti!

Frankfurtē pie Mainas, Emmaus draudzes baznīcā, *Alt-Eschersheim 22, Frankfurt-Eschersheim* dievkalpojums, **29. septembrī** un **8. decembrī** plkst.14. Dievkalpojums vadīs mācītājs Rolands Eimanis. Pēc dievkalpojuma – kopīgs kafijas un tējas galds Draudzes namā. Informācija par dievkalpojumiem atrodama arī Frankfurtes latviešu biedrības mājaslapā: <http://frankfurteslatviesi.lv/dievkalpojumi>.

Libekā, Lorena baznīcā, **8. jūnijā** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, *Hohenzollernstr. 54, 9. jūnijā plkst. 14 Vasarsvētku dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.*

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59, 16. jūnijā plkst. 11 Trīsvienības svētku dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.*

ZVIEDRIJA

Stokholmas Sv. Ērika katoļu katedrāles kriptā, Folkungagatan 46 (pazemes vilcienu pietura: *Medborgarplatsen*), ceturtdien, **30. maijā,** plkst. 12 Kunga Jēzus Debeskāpšanas svētku mise. Bīskapu kriptā atrodas zem katedrāles. Jāiet lejup, pa kreisi no katedrāles galvenās fasādes, līdz pirmajām puspagraba durvīm labajā pusē. Pēc mises tradicionālais “Maija dievkalpojums” ar Dievmātes litāniju, ko Latgales un Kurzemes laukos ticīgā tauta Māras Zemes karalienes godam mēdz dziedāt brīvā dabā pie ceļmalas krustiem, bet Stokholmas draudzē to nodziedāsīm mūsu katedrāles kriptā. Laipni lūdz Stokholmas latviešu katoļu draudze un kapelāns Andris Priede.

ESKILSTŪNAS un VESTEROSAS ev. lut. draudžu kopīgs dievkalpojums Vasarsvētku noskaņās sestdien, **1. jūnijā,** plkst. 14 Svētā Andreas baznīcā, *Eskilstunā (Sankt Andreas Kyrka, Vasavägen 42, Eskilstuna)*. Dievkalpojumu vadīs prāveste Zilgme Eglīte, ērģelniece Viola *Rosenquist*.

Pēc dievkalpojuma tikšanās ar Vesterosas Zviedru baznīcas mācītāju *Claes Bidebo*, kurš stāstīs par sadarbību ar Kristus spēka Aizkraukles ev. lut. draudzi Latvijā. Visi mīļi aicināti!

STOKHOLMAS ev. lut. draudzes ekumēniskais Baltiešu Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums. Piektdien, **14. jūnijā,** plkst. 18 **SOMU baznīcā** (*Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm*). **LŪDZU IEVĒROT,** ka šogad dievkalpojums nenotiek kā parasti Sv. Jēkaba baznīcā, bet **Somu baznīcā.**

Dievkalpojums notiek zviedru un baltiešu valodās.

Pieminēsim deportētos, nevainīgi cietušos, kā arī visus, kas cīnījušies par tautas atbrīvošanu.

Pravieša Michas grāmatā teikts: “*Es atkal celšos kājās, un ja es arī mitu tumsā, tad tomēr tas Kungs ir mana gaisma! Viņš mani izvedīs gaismā tā, ka es ar prieku skatīšu Viņa tainību.*”

GĒTEBORGAS ev. lut. draudzes Aizvesto tautiešu piemiņas dievkalpojums. Aizlūgums par tautas sēru dienu – 14. jūniju. Svētdien, **16. jūnijā,** plkst. 14 Hāgas baznīcā (*Haga kyrka, Kyrkogatan, Göteborg*). Dievkalpojuma tēma: Aicinājums uz Dieva valstību. Dienas mude: “*No kurienes nāk palīdzība?*”. Dievkalpojumu vadīs mācītājs Dr. Normunds Kamergrauzis, pie ērģelēm *Peter Wägssjö*. Pēc dievkalpojuma sadraudzība Hāgas draudzes namā (*Haga Östergata 30*). Visi sirsnīgi gaidīti!